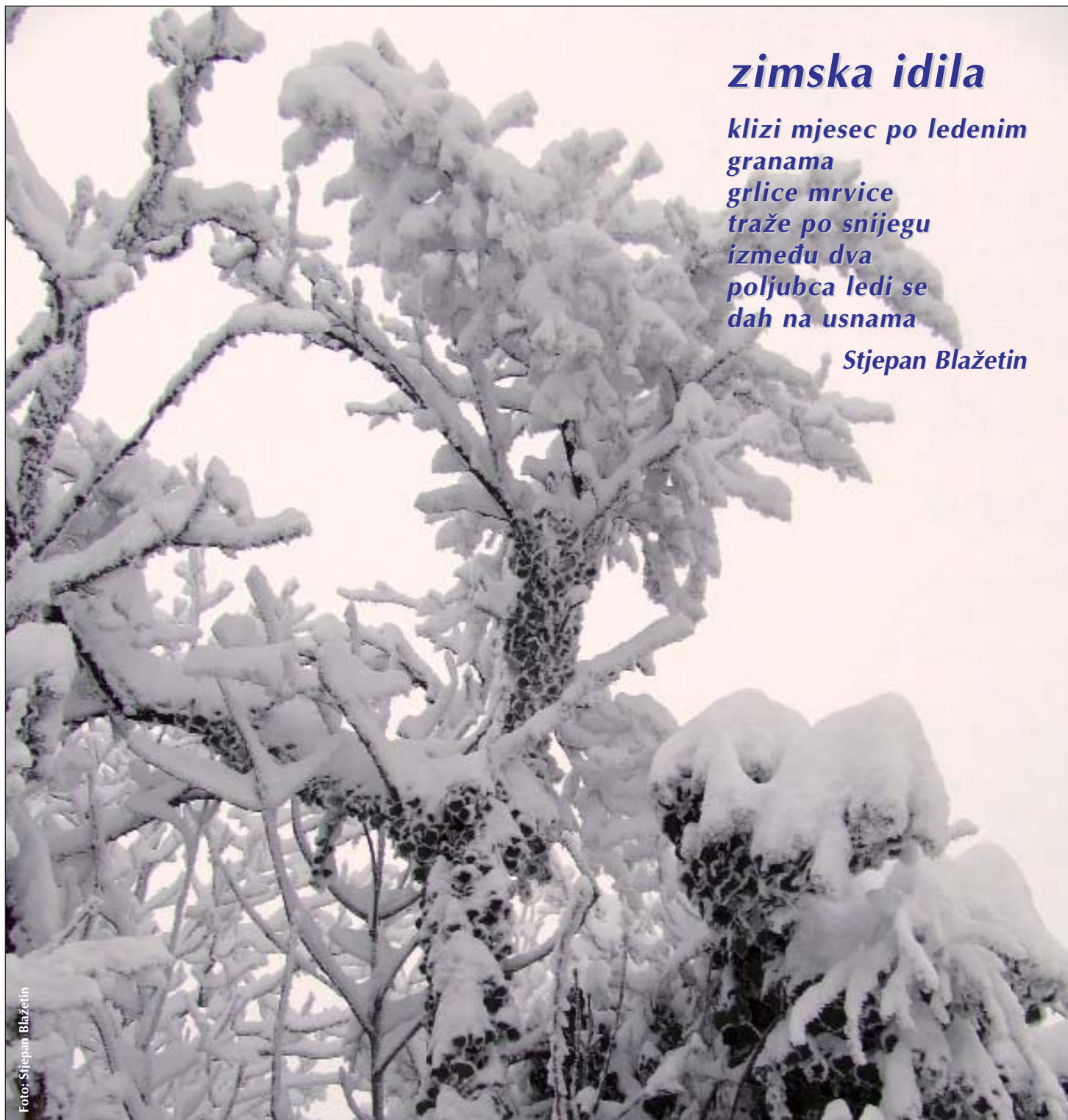

HRVATSKI glasnik

Godina XX, broj 5

11. veljače 2010.

cijena 100 Ft

zimska idila

*klizi mjesec po ledenim
granama
grlice mrvice
traže po snijegu
između dva
poljubca ledi se
dah na usnama*

Stjepan Blažetin

Komentar

Bunjevci ne dolaze, oni su tu već više od tristo godina

Kako sam već ranije napisao, vijest o pokretanju ponovne narodne inicijative da se Bunjevci priznaju kao posebna manjina, nije me iznenadila, niti previše uzбудila, jer je ona najavljena već nakon odbijanja inicijative iz 2006. godine, ali se pored nje nije moglo šutke proći. S nevjericom sam tada primio jedino navode da je Mađarska akademija znanosti međuvremeno promijenila svoj stav. Pokazalo se da sam bio u pravu, jer o tome uopće nije bilo ni riječi. Hrvatska je zajednica učinila ono što treba, i što je jedino mogla, dala je žalbu Ustavnome sudu, čime je odgođeno prikupljanje potpisa do daljnjeg. Začuduje međutim kako je Državno izborno povjerenstvo pri donošenju odluke o ovjeravanju obrasca za prikupljanje potpisa, pismo predsjednika Akademije upućeno pokretaču narodne inicijative uvažilo kao službeni stav najuglednije znanstvene ustanove u Mađarskoj, što se uostalom može pročitati i u zapisniku sjednice. Na temelju vijesti Mađarske novinske agencije to je zatim ispunilo stranice tiskanih i elektronskih medija, što traje do danas, iako je međuvremeno opovrgnuto, odnosno istaknuto kako nije riječ o službenom stavu Akademije. Nastavak „bunjevačke” teme ponovo je došao u javnost u jednom od najvećih državnih listova, u napisu naslovljenom „Osniva se nova manjina? Dolaze Bunjevci”, a zatim i u drugom pod naslovom «Bunjevačke peripetije».

Njegovi će Bunjevci, koji dolaze, kako piše «s neopobitnom povijesnom prošlošću iza sebe ponosno hodati garskom glavnom ulicom, uspravljajući ući u crkvu, u seosku birtiju, kavanu, i na priredbe svoje zajednice». Koliko mi je poznato iz povijesnih izvora Bunjevci ne dolaze, oni su došli već prije 320 i više godina na ove prostore i očuvali se, ali izgleda to neki ne shvaćaju, ili naprosto ne žele prihvatiti. Vjerojatno ne žele znati ni odakle su došli Bunjevci, a nisu čuli izgleda ni za franjevence koji su ih predvodili. A garski Bunjevci i danas ponosno hodaju glavnom ulicom, uspravno odlaze i u crkvu, i u birtiju, i u kavanu, a osobito na priredbe svoje zajednice. Samo onaj koji ne želi, ne vidi da je to i danas tako. A, ako ne odlaze uspravno, to je možda zbog toga što su podomakle dobi, ali odani svojoj vjeri, jeziku i običajima ponosno idu i u crkvu, i na priredbe svoje zajednice koje organizira Hrvatska manjinska samouprava, čiji su članovi također pravi-prvacati Bunjevci. Pa i onda, ako to nekome smeta, i ako to želi spriječiti na sve moguće načine. A Bunjevci koji navodno dolaze, osim pokretanja kojekakvih narodnih inicijativa, nisu se iskazali ni u čemu, iako imaju svoju «udругu preživjelih Bunjevaca». Stoga nam se ne čini da ih baš i nema preživjelih. Očito pokretač narodne inicijative ne uspijeva u svojim nastojanjima, ali je uspio u jednoj stvari. Uspio je pomutiti mađarsku javnost, koja i onako ima prilično oprečna mišljenja kad su u pitanju manjine. Toliko o tome, i još samo zaključak. Bunjevci su Hrvati. I točka.

Stipan Balatinac

„Glasnikov tjedan”

Jedno od važnih pitanja u životu svakoga pojedinca i mladoga čovjeka jest i pitanje: što poslije mature, kamo poslije završetka srednjoškolskog obrazovanja. Zaposliti se, studirati...? Što studirati i gdje? Postoji niz objektivnih i subjektivnih okolnosti koje nas ograničavaju u našim željama: daljina mjesta studiranja od

mjesta stanovanja, prosjek ocjena, uspjesi na prijavnim ispitima i dostignuti bodovni pragovi. A kada diplomiramo, gdje ćemo se moći zaposliti? Mnoge od donesenih odluka u dvadeset godinama mogu bitno obilježiti naš život. Nije lako današnjim osamnaestogodišnjacima, a nije bilo lako ni nama kada smo bili njihovih godina. Ili možda ipak malo lakše. Tko će znati pravi odgovor na postavljeno pitanje? Nitko ne može živjeti naše živote iako se romantični stihovi pjesme često poigravaju i na tu temu. Ovih dana učenici četvrtih razreda dobivaju maturalne vrpce koje ih upozoravaju da moraju početi razmišljati, planirati... Kako je vrijeme opraštanja tu pred vratima, svibanj je već zakucalo iako je prekrasna bjelina pokrila naša polja, rokovi se polako približavaju kraju.

Danas s papirom u ruci koji dokazuje kako si maturirao i nemaš velikih izgleda na tržištu rada. Matura je tek prvi prag, postoji još niz stuba koje treba savladati do, da tako kažemo, željenog posla, struke,

ostvarenja zamišljenoga cilja. Ali sve je relativno. U svakom slučaju ne škodi ako imamo u rukama i neko stručno obrazovanje ako i ne želimo studirati. Želimo li pak na fakultet, onda moramo imati dosta bodova ako ne želimo da roditelji posegnu duboko u džep, naravno, ako imaju tako dubok džep. Danas su na cijeni upravne

škole, kažu kako se s njihovom diplomom može lako i brzo zaposliti. Na cijeni je znanje jezika u mnogim međunarodnim poduzećima pa i znanje hrvatskoga jezika uz njemački, engleski, mađarski. Vrijeme je odluke. Što učiniti nakon završene gimnazije, srednje stručne škole? Studirati? Raditi? Otići iz zemlje, biti bebisiter u Londonu, sobarica u Škotskoj ili Irskoj, vozač u Parizu, ili konobar u SAD-u... Koje je zanimanje najpodobnije za vas kad se zbroje svi vaši interesi, zanimanja i sposobnosti? Studirati? Što studirati? Odbir studija jedna je od najvažnijih odluka u životu. Treba dobro razmisliti čime biste se u životu voljeli baviti, biste li više voljeli biti neprestano u kontaktu s ljudima, ili više volite ured u kojima ćete imati svoj mir i tako obavljati posao, ili možda želite nešto treće? Biste li voljeli mnogo putovati, upoznavati različite ljude i različita mjesta? Kako otkriti tajnu odabira pravog zanimanja?

Branka Pavić Blažetin

Kvalifikacije za EP u nogometu 2012.

U nedjelju, 7. veljače, u Varšavi je održan ždrijež kvalifikacijskih skupina za Europsko prvenstvo u nogometu 2012. koje će se održati u Poljskoj i Ukrajini. Europske su reprezentacije svrstane u devet skupina. Hrvatska je bila nositeljem, stoga nije mogla biti u skupini s najjačim europskim reprezentacijama Španjolskom, Njemačkom, Nizozemskom, Italijom, Portugalom, Francuskom, Rusijom i Engleskom. Tako će u skupini F igrati s Grčkom, Izraelom, Latvijom, Gruzijom i Maltom. Mađarska je u skupini E u nešto težoj situaciji jer suparnici će joj biti Nizozemska, Švedska, Finska, Moldavija i San Marino. Kvalifikacije počinju 3. rujna 2010. godine.

Slaven Bilić,
hrvatski izbornik

PEČUH – U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krlježe 12. veljače priređuje se svečanost predaje maturálnih vrpca. Svečanost počinje u 17 sati. Maturalne vrpce primit će 22 učenika 12. razreda te njihovi razrednici Timea Bockovac i Gábor Attila Gáspár.

Aktualno

Proračun HDS-a i njegovih ustanova u 2010. godini u vrijednosti od preko 600 milijuna forinti

Proračun HDS-a i njegovih ustanova u 2010. godini iznosi 374,167 milijuna forinti, što ga čini: državna potpora HDS-u za djelovanje u 2010. godini od 92,4 milijuna, potpora HDS-u iz fonda za ustanove za 2010. godinu od 51,5 milijuna, proračun santovačke škole te takozvani likvidni kredit. Dva poduzeća u HDS-ovu vlasništvu imaju odvojene proračune: Zavičaj d. o. o. u 2010. godini planira prihod od 2,0328 milijuna kuna, rashod od 1,8732 milijuna kuna, dobit od 159 600 tisuća kuna; Croatica Kft. u 2010. godini planira prihode i rashode u vrijednosti od 162, 9 milijuna forinti.

Prva sjednica Skupštine HDS-a u 2010. godini održana je 6. veljače u Uredu Hrvatske državne samouprave s ovim dnevnim redom: 1. Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik, referent: Mišo Hepp, predsjednik; a) Izvješća zamjenika predsjednika, referenti: Đuso Dudaš, Matija Šmatović. 2. a) Prihvaćanje Plana poslovanja Zavičaja d. o. o. za 2010. godinu, referent: Tibor Radić, ravnatelj Zavičaja d. o. o.; b) Prihvaćanje Plana poslovanja Neprofitnog poduzeća „Croatica“ za 2010. godinu, referent: Čaba Horvath, ravnatelj. 3. Prijedlog i prihvaćanje Proračuna Hrvatske državne samouprave za 2010. godinu, referent: Mišo Hepp, predsjednik; a) Prihvaćanje Proračuna Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, referent: Joso Šibalin, ravnatelj; b) Prihvaćanje Proračuna Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za 2010. godinu, referent: dr. Ernest Barić, ravnatelj; c) Prihvaćanje Proračuna Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za 2010. godinu, referent: Šandor Horvat, voditelj; d) Prihvaćanje Proračuna Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske na otoku Pagu za 2010. godinu, referent: Tibor Radić, ravnatelj; e) Prihvaćanje Proračuna Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae za 2010. godinu; referent: Mišo Šarošac, ravnatelj. 4. Donošenje odluke o raspisivanju natječaja Hrvatske državne samouprave za sufinanciranje djelatnosti mjesnih hrvatskih samouprava, mjesnih hrvatskih ustanova i mjesnih hrvatskih udruga, referentica: Marija Vargović, predsjednica Odbora za kulturu i vjerska pitanja. 5. Razno. Zatvorena sjednica: 1. Rasprava o imenovanju ravnatelja Zavičaja d. o. o.

Jednoj od najvažnijih godišnjih sjednici – na kojoj se prihvaća proračun HDS-a te ustanova i poduzeća u njegovu vlasništvu, smjernice poslovanja i planovi poduzeća i smjernice i planovi djelovanja ustanova, na kojoj se potvrđuju oblici i obujmi trošenja 92,4 milijuna forinti, koliko je HDS-a dobio za svoje djelovanje u 2010. godini, te o raspodjeli 51,5 milijuna forinti ustanovama u HDS-ovu vlasništvu – od ukupno 39 nazočilo je 25 zastupnika Skupštine HDS-a. Od voditelja ustanova i poduzeća, izuzev Šandora Horvata, voditelja Muzeja sakralne umjet-

nosti Hrvata u Mađarskoj, svi su nazočili sjednici.

Nakon utvrđivanja kvoruma sve se odvijalo kao po švicarskom satu, jedini zastoj bila su odstupanja od predmeta, primjedbe i prijedlozi zastupnika Pajrića i Völgyija te Ostrogonca koje su uglavnom ostale bez pravog odgovora.

Jednoglasno je prihvaćena 1. točka dnevnoga reda s podtočkom, 2. točka sa svim podtočkama; kod 3. točke dnevnoga reda kod podtočke a) (Prijedlog i prihvaćanje Proračuna Hrvatske državne samouprave za 2010. godinu, referent: Mišo Hepp) došlo je do nekoliko odstupanja od predmeta, a kod podtočke d) (Prihvaćanje Proračuna Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske na otoku Pagu za 2010. g.) predsjednik HDS-a dao je na glasovanje prijedlog o upućivanju na račun Zavičaja pet milijuna od onih deset koji su Zavičaju namijenjeni iz fonda za ustanove odnosno za troškove održavanja dvaju dječjih tabora. Predujam je upućen kako bi se mogli podmiriti troškovi popravka krova koji su u tijeku i čija cijena iznosi 80 tisuća kuna. Kod podtočke e) (Prihvaćanje Proračuna Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae za 2010. g.) zastupnik Krizmanić postavio je pitanje financiranja ove nove ustanove u vlasništvu HDS-a od lipnja 2009. godine, jer veličina sredstava fonda za ustanove za 2010. godinu na razini su od 2009. godine. Predsjednik HDS-a Mišo Hepp reče kako je i nakon preuzimanja Klub radio od lipnja prošle godine, kako je zgrada ob-

novljena, uloženi novac za dosadašnje izdatke na putu je prema HDS-u, predan je natječaj i za sredstva iz fonda za ustanove, jer imamo jednu novu ustanovu, te nada se kako će se tražena sredstva dobiti. Zastupnici HDS-a u 2010. godini imat će honorare i naknade putnih troškova na razini iz 2009. godine, a kod njihova oporezivanja došlo je do promjena... Voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, govoreći o proračunu, kazao je kao su glavarine smanjene u odnosu na prošlu godinu, što je pogodilo santovačku školu, tako da u proračunu svoje mjesto ima i likvidni kredit, uskoro se očekuje odredba nadležnog ministarstva koja će se odnositi na manjinske škole i kojom će se dobiti 30 milijuna forinti, a posebno će Nijemci, Hrvati i Slovaci, kao uzdržavatelji škola, tražiti od nadležnih državnih organa nadoknadu kvota glavarine. HDS je u 2010. godini predvidio pričuve u vrijednosti od 27,714 milijuna forinti.

Četvrta točka dnevnoga reda (Donošenje odluke o raspisivanju natječaja Hrvatske državne samouprave za sufinanciranje djelatnosti mjesnih hrvatskih samouprava, mjesnih hrvatskih ustanova i mjesnih hrvatskih udruga u vrijednosti od deset milijuna forinti, čija je referentica bila Marija Vargović, predsjednica Odbora za kulturu i vjerska pitanja) izazvala je raspravu glede načina i veličine podjele i potpore... Iz HDS-ova proračuna izdvojeno je i dva milijuna forinti za potrebe snimanja emisije Lijepom našom koja bi se snimala u Pečuhu 2010. godine. Zastupnik Ostrogonac molio je Skupštinu da novčano podupire akcije Hrvata u Bačkoj usmjerene na jačanje hrvatskog pokreta ako se ukaže potreba za njim u sklopu započetih programa propagiranja hrvatskih povijesnih i kulturnih vrijednosti, kako bi se spriječile moguće negativne posljedice zahtjeva nekih skupina i ljudi za dobivanjem statusa posebne nacionalne manjine Bunjevaca u Mađarskoj.

Na zatvorenoj sjednici raspravljalo se o imenovanju ravnatelja Zavičaja d. o. o. Tibora Radića imenovanog za ravnatelja od 1. travnja 2009. godine, tada na godinu dana. Na sjednici od 28. veljače 2009. godine, kada je imenovan, donesena je i odluka prema kojoj ako njegov učinak odgovara HDS-ovim zahtjevima, imenovanje se može produžiti, što je i učinjeno 6. veljače 2010. godine.

Branka Pavić Blažetin

Prihvaćen proračun udruženja

U uredu Hrvatske manjinske samouprave Zalske županije u Kaniži, 5. veljače sastali su se predsjednici hrvatskih manjinskih samouprava kako bi prihvatili proračun Udruženja hrvatskih pomurskih manjinskih samouprava i konačno odlučili o zapošljavanju koordinatora.

Svi predsjednici učlanjenih manjinskih samouprava pribivali su na sjednici, koju je sazvao Ladislav Penzeš, predsjednik Županijske samouprave, gestorske organizacije Udruženja. On je izvijestio nazočne o raspolaganju financijskih izvora za djelovanje udruženja u 2010. godini. Sve učlanjene samouprave doznačile su svoj ulog, ukupno 850 tisuća forinti, te Hrvatska državna samouprava milijun forinti, no članarina se očekuje i ove godine od učlanjenih samouprava, tako je Udruženje za 2010. g. svoj proračun ustanovilo s dva milijuna i 700 tisuća forinti. Od tog će iznosa zaposliti koordinatora, zasada s ugovorom do 30. lipnja jer je Udruženje već prije donijelo odluku o tome iako se mnogima to činilo brzopleto. Udruženje će nakon nekoliko mjeseci vidjeti odgovara li djelovanje koordinatora u takvom obliku. Ladislav Gujaš, izabrani koordinador, također je bio pozvan na sjednicu, no nije se mogao odazvati pozivu.

Prema mišljenju članova Udruženja, koordinador bi trebao obavljati ove djelatnosti: pripremiti sjednice Udruženja i pisati o njima zapisnik, uskladiti programe raznih manjinskih organizacija u županiji, pratiti natječaje, pružati pomoć pri pisanju natječaja, usuglašavati s državnim, županijskim i mjesnim organima, uspostavljati veze preko granice, po potrebi prevoditi, pružati informacije i prikupljati informacije te ine djelatnosti za koje mu Udruženje daje nalog.

Organizacija dio svojih materijalnih sredstava želi potrošiti i na regionalne programe, koje organizira zajedno s mjesnim samoupravama, u te svrhe je stavio na stranu milijun i četiristo tisuća forinti od čega je potpomagao koncert Miroslava Škore, priredit će Pomurski fašnik u Pustari, Susret crkvenih zborova u Kaniži i potpomagati projekt «Tragovima Zrinskih».

Izglasovano je da se Mariji Vargović isplati putni trošak koji nastaje prilikom organiziranja hrvatskih misa u regiji.

Beta

Sjednica Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj

Dana 29. siječnja, u budimpeštanskome sjedištu Hrvatske državne samouprave održana je prva ovogodišnja sjednica Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj. Predsjednik SHM-a Joso Ostrogonac (osim opravdano odsutne Jelice Pašić-Drajko), pozdravio je članove Predsjedništva te Jozu Solgu, Martina Išpanovića, Miju Štandovara i Čabu Horvatha.

Za raspravu je bio predviđen ovaj dnevni red: izvješće o radu SHM-a u 2009. godini; financijsko izvješće SHM-a za 2009. godinu; nacrt plana rada SHM-a za 2010. godinu; informacije o članstvu SHM-a; ostala pitanja i prijedlozi odnosno zauzimanje prosvjednoga stava glede ponovnog pokretanja priznavanja bunjevačke nacionalnosti sa strane Mađarskog parlamenta te da se od Croaticina ravnatelja dobiju konkretne informacije o novome sjedištu (Ulica Nagymező 68), o mogućnosti konkretne uporabe, iskorištavanja postojećih prostorija koje pripadaju SHM-u.

Sažimajući lanjske djelatnosti SHM-a predsjednik je naveo glavne događaje. Na temelju pristiglih izvješća regijskih predsjednika slijedi opširniji nacrt o planu rada za 2010. godinu. Radi dobivanja ovogodišnjih materijalnih potpora poslani su odgovarajući natječaji.

Predsjednik SHM-a zahvalio je regijskim predsjednicima Mariji Pilšić, Angeli Šokac-Marković i Ivanu Guganu te na podrškama dobivenih od Generalnog konzulata u Pečuhu i Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti. Naravno, ovamo su pribrojene i mnoge druge prigode kao što su one u Mohaču, Vršendi, Martincima, Budimpešti, Pomurju, od kojih su mnoge zajedno organizirane i uspješno provedene s mjesnim ili županijskim hrvatskim samoupravama. Spomenute su i „okrugle“ obljetnice – 35. „Veselih Gradišćanaca“ iz Unde, dobitnika ovogodišnje „Nagrade za manjine“, 50. budimpeštanskoga Hrvatskog plesnog ansambla „Luč“, dobitnika „Pohvale ministra prosvjete i kulture“ te nagrada „Pro cultura minoritatum Hungariae“ Antunu Vidakoviću. Lani je Savez gospodario s ukupno 3,800.000 forinti, dobivenih na natjecajima, što je mnogo manje u odnosu na prethodne godine.

Za 2010. godinu predviđene su tri najvažnije manifestacije: redoviti kongres, 20. obljetnica osnutka Saveza Hrvata u Mađarskoj i Dan Hrvata koji se predviđa u pomurskom Keresturu.

Zauzet je stav da se o proračunu za 2010. godinu raspravlja na temelju već postignutih rezultata poslanih natječaja.

Dosada registrirani broj članova SHM-a je skroman. U 2009. godini Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog da se dotada učlanjene udruge i pravne osobe i pismeno očituju da su registrirani članovi SHM-a, što znači da odsada na svakoj sjednici Predsjedništva treba da se obrati pozornost na izvještavanje novih

Arhiv: Joso Ostrogonac i Mijo Štandovar

registriranih članova SHM-a. Također je prihvaćeno da se među članove SHM-a u 2010. godini prihvate samo one udruge i pravne osobe koje do 30. lipnja uplate članarinu, naime samo tada mogu biti delegati idućega kongresa.

Vrijeme je da se konačno i u Statutu SHM-a odredi konačni rok uplate članarine. Martin Išpanović je predložio da se Predsjedništvo obrati svim našim manjinskim samoupravama kako bi se njihovi zastupnici učlanili u SHM, te da će SHM na manjinskim izborima podupirati one kandidate koji su i članovi naše krovne civilne organizacije.

Raspravljalo se o potrebi konačnog obračuna s NCA, i o predaji natječaja istoj zakladi. Usvojen je prijedlog Marije Pilšić da se još postojeća materijalna sredstva iskoriste za održavanje regijsko-izbornih informacijskih skupova.

Predsjedavatelj je skrenuo pozornost na pokrenuto, pravno odbijeno i nedavno ponovno pokrenuto pitanje težnji Bunjevaca za dobivanjem statusa nacionalne manjine u Mađarskoj. Rečeno je kako je u svezi s tim dr. Dinko Šokčević sastavio pismenu građu o pripadnosti Bunjevaca, koja će se objaviti. Ravnatelj Croatice, Čaba Horvath, reče kako bi u što kraćem roku trebalo prionuti pravnom rješavanju vlasništva prostorija u Croaticinu novom zdanju. Naime, prema prethodnom dogovoru, prostorije koje pripadaju SHM-u prilagodene su uporabi. Budući da sva pitanja još nisu pravno regulirana, nisu moguća daljnji postupci. Ako i pismeno bude dokumentirano vlasništvo HDS-a i SHM-a, (ukoliko se prostorijama ne bude koristio SHM) moguće je iznajmljivanje. Ako se riješi pravno vlasništvo, Croatica će postupak iznajmljivanja preuzeti na sebe.

Marko Dekić

Pomurske i međimurske škole na „Tragovima Zrinskih“

Osnovno obrazovno središte «Nikola Zrinski», Narodnosna okružna škola «Katarina Zrinski», Osnovna škola Kotoriba i Osnovna škola Draškovec uspješno su se natjecali na Hrvatsko-mađarskome prekograničnom programu IPA s projektom «Tragovima Zrinskih». Zajednički projekt uskladuje keresturska ustanova i očekuje se potpora u iznosu od 180 tisuća eura na različite programe kroz 12 mjeseci. Ravnateljice četiriju ustanova sastale su se u Kotoribi i održale radni sastanak u svezi sa početkom projekta.

Snježana Matoš, ravnateljica kotoripske škole, 4. siječnja primila je kolegice Margit Mirić, ravnateljicu iz Draškoveca, Anicu Kovač, ravnateljicu iz Kerestura, i Mariju Bišković Tišler, ravnateljicu iz Serdahela, kako bi započele pripremiti početke provedbe zajedničkog projekta. Idejni stvoritelj projekta, zapravo, bila je Anica Kovač, ravnateljica keresturske škole, koja je već dva projekta Europskog programa ostvarila s kotoripskom ustanovom, no ovaj put je željela da projekt obuhvaća cijelo hrvatsko pomursko područje gdje djeluju hrvatske manjinske škole, i svi su voditelji ustanova izašli ususret, prihvatili se posla, izradili dokumentaciju, usuglašavali, nabavili razne potvrde. Njihov rad nije bio uzaludan, svaka ustanova sukladno svom programu dobije određenu svotu potpore.

Projekt „Tragovima Zrinskih“ započet će pošto se potpiše ugovor o potpori. To se očekuje u ožujku, stoga bi se prva konferencija održala početkom travnja i odmah bi krenuli i programi koji će trajati 12 mjeseci, do travnja 2011. g. Upočetku bi se kupile tamburice, pa će se u serdahelskoj školi pokrenuti kružok sviranja, a u keresturskoj će se on nastaviti tjedno dva sata, u projektu bi se podučavao ukupno 70 sati. Jednako tako će se odvijati kružoci plesa, zboru keresturske i kotoripske ustanove. Zajedničke će probe biti jednom na jednoj, drugi put na drugoj strani Mure. Usporedno s time, već upočetku, u Draškovcu utemeljit će se info-centar, izradit će se web-stranica projekta na kojem će biti dostupne sve informacije o programima i mogućnostima uključivanja. U serdahelskoj će se školi zajedno obilježavati Dan planeta zemlje i Dan vode. To će biti popraćeno šetnjom u prirodu pokraj Mure, upoznavanjem

flore i faune okolice rijeke, upoznavanjem leksika vezanih uz zaštitu okoliša. Uz to se nadovezuje i područna škola u Mlinarcima gdje će biti priređeno natjecanje znanja iz raznih predmeta.

U svibnju će krenuti tečaj mađarskoga jezika na hrvatskoj, te kružok hrvatskoga jezika na mađarskoj strani, započinje djelovanje hrvatskog lektora u keresturskoj školi. Djeca s obje strane Mure uključuju se u istraživački rad „Zrinski u Međimurju i Pomurju“, pripremaju istraživački rad o povijesti tih velikana, organizirat će se izleti u Čakovec i druga mjesta vezani uz spomen Zrinskih. U svibnju i lipnju se planira nogometni kup u Keresturu, obrtničke radionice u Mlinarcima, Obiteljski dan u Serdahelu, upoznavanje starih obrta u Draškovcu. Aktivnosti se u ljeto nastavljaju u taborima: Nogometni tabor u Keresturu, Tabor narodopisa u Mlinarcima, Dvojezični glazbeni tabor u Sumartonu, Tabor o življenju u Serdahelu, „Život kre Mure“ u Draškovcu.

Najesen će se održavati tradicionalni Dani Zrinskih u Keresturu, Dan hrvatskoga jezika u Sumartonu, Dani Katarine Zrinski u Serdahelu, Poklonimo knjige u Draškovcu te natjecanje u kazivanju stihova i na kraju bi se sve to saželo u dvojezičnom izdanju.

O projektu su rekli:

Anica Kovač: *Vrlo sam sretna što smo uspjeli na natječaju, možda smo imali prednost što smo se zajedno natjecali. Mislim da smo dobra ekipa, kolegice su mi mnogo pomogle, a taj će projekt nas s dvije obale Mure još bolje približiti. Mislim da ćemo s dobrom suradnjom ovaj projekt moći uspješno ostvariti, a ja već imam zamisao i za sljedeći.*

Snježana Matoš: *Najvažniji su ljudi i djeca koji sudjeluju u svemu tome i svatko daje tomu svoj doprinos, jer tu će raditi i kolege pojedinih ustanova, a bez njih ne bismo ni mogli to provesti. Ako pak pomalo razmislimo o daljnjoj budućnosti, mislim da je taj projekt doprinos i tome da se jednog dana ostvari i most na Muri kod Kotoribe i Kerestura, da ne moramo putovati okolo 60 km, jer i taj projekt dokazuje svrhovitost izgradnje tog mosta.*

Margit Mirić: *Meni je jako drago da je uspio taj projekt, pogotovo zato što smo već pokušali i prije se natjecati. Tu svakako treba istaći Anicu Kovač, koja nas je dobro koordinirala i bila je zapravo pokretač svega toga. Pokušat ćemo biti dobri partneri.*

Marija Bišković Tišler: *Sretna sam što smo uspjeli, ali sam malo i uzbuđena kako će se to odvijati, jer još nemamo takvo iskustvo kao što ima Kotoriba i Kerestur. Istina da će u projektu biti dosta naših tradicionalnih programa i u to smo već uhodani, ali bit će i novih, i čula sam da je administracija oko ostvarenja europskih projekata vrlo stroga, pa ćemo tu trebati posebno paziti.*

Beta

Odlikovana Snježana Matoš

U petak, 5. veljače, općinski načelnik naselja Kotoribe *Ljubomir Grgec* u općinskoj vijećnici upriličio je svečani prijam za profesoricu *Snježanu Matoš*, ravnateljicu kotoripske osnovne škole, jer je postala dobitnicom prestižnoga mađarskog priznanja Viteza međunarodne kulture. Time profesorica Matoš nije proslavila samo Kotoribu, nego i Hrvatsku jer je kao prva žena iz Hrvatske dobila takvo priznanje za koje ju je predložila keresturska Hrvatska manjinska samouprava, a za doprinos unapređenju manjinske kulture u Mađarskoj. Svečanom je činu nazočila i *Anica Kovač*, predsjednica samouprave, kojoj je kotoripski načelnik uputio posebnu zahvalu. Događaj su uveličali *Nikolina Fuš Zvošec*, predsjednica Školskog odbora kotoripske škole, te općinski čelnici *Irena Maltar*, predsjednica Savjeta načelnika, i *Dobriša Zvošec*, zamjenik načelnika naselja Kotoribe. Zahvalivši na pažnji i daru, Matoševa nije zaboravila spomenuti svoje suradnike, učitelje kotoripske škole, koji su joj bili nemjerljiva potpora pri ostvarenju njezinih zadataka, ciljeva i obveza.

Mladen Grubić

Ogranak Matice hrvatske u Pečuhu
poziva Vas na

HRVATSKI BAL

koji će se održati

5. ožujka 2010. od 19,00 sati do jutro
u RESTORANU „PEZSGÓHÁZ”
(Pécs, Szent István tér 12.)

Svira: orkestar **PODRAVKA**

Vrijedna tombola!
Ulaznica: 5.000Ft

Informacije i ulaznice:
36-30/235-3415

36-30/487-5872, 36-30/337-1429

KAĆMAR – Hrvatska manjinska samouprava priređuje Bunjevačko prelo koje će se održati u subotu, 13. veljače, s početkom u 19 sati. Na Prelu, koje će se upriличiti u mjesnom lokalnu «Cuki Presszó», u prigodnom programu nastupaju polaznici mjesnog vrtića i učenici škole. Posebni gosti ovogodišnjega Prela bit će članovi KUD-a Ladislava Matuška iz Kukinja, a goste će zabavljati orkestar Veseli Udvarci.

BAĆINO – Racko prelo. Hrvatska manjinska samouprava sela Baćina priređuje tradicionalno Racko prelo koje će se održati u subotu, 13. veljače, u Domu sela s početkom u 19 sati. U prigodnom programu nastupaju učenici osnovne škole i plesna skupina „Vodenica”. Za dobro raspoloženje pobrinut će se Orkestar „Juice” iz Mohača.

SANTOVO – Pokladna zabava. Kako nas je obavijestio predsjednik Stipan Pančić, Udruga šokačkih Hrvata u Santovu, u ponedjeljak, 15. veljače, organizira tradicionalnu pokladnu zabavu koja će se upriличiti u Domu udruge s početkom u 17 sati. Goste će i ove godine zabavljati tamburaški orkestar iz susjednog Berega.

BARČA – Sredinom siječnja na barčanskom Radiju Aqua počeo je s emitiranjem manjinski program, pod imenom „Drugi, a Europa jedna”. Kako donosi barčanski portal, u prvoj emisiji predsjednik HDS-a Mišo Hepp naglasio je važnost medija u životu manjinskih zajednica, gdje je uloga pisanog glasila značajna kao i elektronskih medija. Programska shema Radija Aqua naišla je na odobravanje Hrvatske samouprave grada Barče.

Intervju s Andrašom Handlerom, autorom albuma *Pjesme za prijatelje*

„Ja mislim da neću reći tajnu ako velim da nam je najdaljnji cilj za budućnost – malo se pokazati u matičnoj domovini, u Hrvatskoj”

Pred božićnim svetki su zasad još samo na tri mjesta održani promotivni koncerti najnovije gradišćanske muzičke pojave, u koj prez sumlje najveću zaslugu imaju Petrovišćani. Mladi svirači Andraš Handler i Robert Harangozo, kako su i dokazali, posebnu čut i smisao imaju za hrvatsku glazbu. Što su skrivali dovidob u sebi, to je prezentirano prilikom nastupa u austrijskoj i ugarskoj metropoli ter u Petrovom Selu. Razgovor s idejnim ocem spomenutoga albuma je napravljen za domaćim nastupom.

Razgovarala: *Timea Horvat*

Trodnevnoj turneji je kraj, što naliže albuma Pjesme za prijatelje, koji je tako reklamiran kot prvi pop-rock album Hrvatov u Ugarskoj. Vjerojatno su slegli i dojmi. Kako bi komentirao nastupe u Beču, Budimpešti i Petrovom Selu?

– Naši osobni dojmi benda su jako dobri. Mi smo sve tri nastupe pozitivno ocijenili iako u Beču nije došlo toliko ljudi na koliko smo računali. To nas uprav i ne burka tako jako kad znamo da je djelatni dan bio, svagdir su svetačnosti bile zavolj kraja ljeta, ali svi ljudi iz publike jako su pohvalili naše djelo, naš album, sve te jačke ke smo čez ovo ljeto skupaspravili. Sva tri mjesta su različita bila, u Beču su bili nek Gradišćanci, naši ljudi, s vekšega dobri prijatelji ki su nek zbog nas došli tamo. U Budimpešti je bilo različitih ljudi, bilo je i Petrovišćanov ki tamo živu, i ki su naši negdašnji školski drugari iz gimnazije, bili su naši profesori, a došli su i Ugri s kojimi smo bili u kontaktu, i najgerasti su bili na to da što smo napravili. Svi su rekli da im je jako drago da su bili na koncertu da im se jako vidila mužika i svi su i o tom govorili da se jako ufaju da ovo nije bio kraj, nije bio zadnji koncert, nek da ćemo tako nastaviti s našim radom. Isto to je rekla i publika u Petrovom Selu. Svi su nas pitali kako dalje, a ja im nisam znao reći točan odgovor. Isto tako ne znamo, kako nismo znali što će biti s albumom, kad će izajti van, koji će biti ta smjer ta pravac, kojega ćemo pratiti, koje jačke će biti odzgora na albumu, tako sad još nismo stopostotno kvizni u budućnosti. Ne zato kad mi ne kanimo, nek zato kad kanimo jednostavno počekati koje su reakcije na album, koje su one jačke ke se vidu ljudem, koji je ta stil koji se prvenstveno vidi iz njega da kojim putem moramo ići dalje. Ja mislim da neću reći tajnu ako velim da nam je najdaljnji cilj za budućnost – malo se pokazati u matičnoj domovini, u Hrvatskoj.

U Maksimiru?

– (Smih.) Svim je to, ja mislim, san da se doma pokažu da je prihvatu u Hrvatskoj ili drugdi kade živu Hrvati. To da nastupamo u

Maksimiru to je stvarno san i jako veliku maštu mora imati negdo da si to zamisli, ali mi smo prvenstveno mislili na male klube, koncertne dvorane, ali bilo bi nam jako drago da se moremo pokazati bilo kade u Hrvatskoj.

Pominala sam se s ljudi u Petrovom Selu za koncertom, bili su med publikom i Koljnofci ki su mi rekli da bi rado vidili da se ova produkcija prezentira i pri njih, ali i u drugi dijeli Gradišća. Hoće li doiti do toga?

– Sad su svetki, svi počivaju i miruju. Obećanje i pozive smo dobili i u ugarskom i u austrijskom dijelu Gradišća, tako da obožavateljem moremo reći da će nas vrijeda sigurno viditi, a točno kade i kada, to još ne znamo.

Na facebooku moremo svaki dan preštati vaše novosti, visti, kipice, imate i vlašću web-stranicu. Osnuje se kakov fan-klub Ritam-Cafea na internetu?

– Virtualni fan-klub svakako, jer sad već imamo grupe i neke ljude čiji komentari se vidu na facebooku, sve pozitivno. Ako se to more prihvatiti fan-klubom, onda je to to.

Nomo pogledati malo ov vaš album. Imate

na njem sve skupa deset jačkov. Znamo da si tekste ti napisao, glazbu je napravio Robert Harangozo, a aranžman pripada Tomi Jančkoviću. Kako ste izabrali ove pjesme po osobi, ili ste prvo napravili muziku i tekste pak onda ste izabrali pjevače?

– Imamo još i već jačkov od ovih deset, ali kad smo planirali sistem albuma, nismo se hteli nek na jednoga človeka izoštriti, nek smo izmislili da svim onim dajemo jednu jačku, jednu priliku s kimi jur ljeta dugo skupa djelamo. Zato smo svaku jačku drugomu dali i kada su jur bile gotove jačke, onda smo poiskali te ljude ki bi bili najbolji za tu pjesmu. Mislim da smo dosta dobro pogodili, i ljude i jačke, i uprav tako stil i žanr i koja jačka najbolje leži odredjenomu jačkaru. Kako smo išli od dana do dana, kako se razvijao cijeli projekt, onda smo izabrali ovih deset jačak ke će biti najprikladnije, a deseta jačka, kako ste čuli na koncertu, je skupna jačka svih pjevačev ki su s nami nastupali i na snimanju CD-a i na koncertu. Gdo posluša ov album, on će čuti da ni nek jedan stil, žanr prisutan na CD-u, nek imamo na njem od tamburaških do tvrdih rock-izvedbov, skladbov do svakarčkovih jačkov, i to smo zato hteli da si svi ljudi najdu bar dvi-tri takove jačke ke će im se viditi, ke će ostati kasnije u sjećanju.

Ti si zapravo otac svih tih jačak, a koja ti je najmilija?

– To ti ne morem reći, to ti je isto tako kot u familiji kad te pitaju koje ti je dite najdraže, ne more se to izbrati, sve su mi zbog drugoga razloga važne. Jedna zato kad je prva bila, druga zato kad je bila otpjevana na festivalu, treća zato kad sam ju za svoju Muzu, za moju dragu napisao. Znači, sve jačke imaju svoju poruku.

Jesi li ti prilikom snimanja dao komu instrukciju kako mora pjevati, ili su svi sami čutili kakov glas, kakov izgovor moraju hasnovati u jačenju?

– Kod izgovora sam bio jako rigorozan i na kraju su se svi na tom smijali da koliko ih maltretiram da neka pazu na izgovor. Kad pak pogledamo muziku i tekst, ti skupa činu jednu pjesmu, cjelinu, to je tako kompletni proizvod pri kraju kade se sve mora sklupati, sve mora biti na mjestu da bi bila jačka takova kakova je.

Na ovoj cedejki ti i sam jačiš. Ako dobro pametim, onda je to jačka Ritam Cafe, ali prilikom prezentacije nismo te vidili ni čuli kot pjevača, nek bolje si moderirao program i svirao na gitari. Zašto?

– Ako pogledamo u svitu glazbe, jako malokrat vidimo da bas-gitaristi pjevaju. Težak je instrument i polig toga dobro jačiti i paziti na ritam, to je teško, i zato smo onda mislili da uživo neka bude svaki takt, svaki glas na mjestu, a ja ću onda prikdati pjevanje jednomu človeku ki se slobodno zna mikrofonom baratati na pozornici.

Pinka-band, Pinkica, Čungam su nastali već pojmi na muzičkoj sceni u Gradišću i svi poznaju spomenute zabavne grupe. U najnovije vrime se je javio Gibonni Cover band, a sad nam je ovde i Ritam Cafe. To je budućnost?

– Kad smo načinjali CD, nismo na deset ljet najpr mislili. S Robertom smo jednostavno napisali te jačke i živili smo zato da se objavi ov CD. Dobro da imamo mi svi neke sanje, ali dosta stojimo na tlu realnosti. Znamo da su teške prilike sad na muzičkoj sceni, ne samo kod nas u Ugarskoj nek svagdir, a to da kako će prihvatiti ljudi naše cedejke, kako će im se viditi muzika, to će sami reći. Znamo da dosta toga leži u marketingu, mora se to reklamirati, i onda će morebit dalje ići kola. Ja mislim da ovakove grupe kot što smo mi, potrebne su za sve mlade ljude ke se vežu za hrvatsku kulturu.

Dobro znamo da vi izvodjači i prlje ste bili med sobom prijatelji, kolegari, poznaniki, poznavatelji hrvatske muzike iz raznih stran. Vjerujem da nije lako skupaspraviti društvo pri ovakovom projektu...

– Da, tako je. To je svakarčko teško kad svi su iz drugih krajev, nisu svi iz našega sela, nek imamo i naše ljude u Budimpešti, jedna je jačkarica iz Unde, a Tome Janković je Hrvat iz Slovačke, a živi u Beču. Još i jedan koncert je tehnički teško izvedljiv zbog te daljine, a zato i ne znamo točno za budućnost, jer ovako s deset jačkarov vik projtji kamo, istu kvalitetu pokazati, ja mislim da će biti teško. Svi su u drugi bendi, svi imaju i svoj civilni posao i civilni žitak, tako hoćemo li ovako s deset jačkarov dalje ići ili ćemo smanjiti broj izvodjačev, to će se nek kasnije viditi.

Kojim bi ti brojem bio zadovoljan, u kom bi se prodao ov CD?

– Sad na početku smo tristo primjerkov dali napraviti kod izdavača Croatiace, dosad je prošlo oko dvisto komadov, ja mislim da za svetke će ljudi još kupovati, a svi zainteresirani će moći još naručiti ovde u Petrovom Selu albume za 2500 Ft. Pedeset cedejkov ćemo poslati u svako gradišćansko selo da dojdju do ovoga albuma svi oni ke zanima naša glazba.

Sad kad je gotova ploča, što bi rekli, što je ovo bilo za vas, izazov, dužnost, hobi ili nešto drugo... Morebit pelda, neki dokaz da nas još ima ki razmišljamo po hrvatski, ki znamo u vridnu produkciju pretočiti sve ono svoje, što je u nami...

– Iz svega malo što si rekla. Ne samo da pokažemo našim Hrvatom nek i većinskomu narodu da postoji pop-rock muzika ka nije na njevom jeziku, nek na jeziku jedne dijaspore, na jeziku manjine. Istovrimeno pak je bio izazov i nam da ne guslamo nek one jačke ke su nam jako drage, nek da napravimo nešto posebno, nešto svoje, kako smo napisali u uvodu cedejke, da pokažemo ljudem koja glazba živi u nami

BARČA – U organizaciji Hrvatske samouprave grada Barče, i barčanski se Hrvati spremaju za svoj već tradicionalni Hrvatski bal koji okuplja cijelu hrvatsku Podravinu. Bal se organizira u gradskoj športskoj dvorani 27. veljače, a početak mu je u 19 sati. Goste će zabavljati Orkestar „Vizin” i Orkestar „Podravka”.

SURDUKINJ – U organizaciji Hrvata iz Surdukinja, u tom se baranjskom naselju 20. veljače organizira Pokladni bal u tamošnjem domu kulture. Bal počinje u 19 sati, a goste će zabavljati Orkestar „Orašje”.

PEČUH – U organizaciji Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoa, i ove se godine, 15. veljače, održava pokladno veselje zatvorenoga tipa, na kojem članice Zbora slave poklade sa svojim prijateljima i pomagačima.

KOZAR – U organizaciji Hrvatske samouprave sela Kozara, i ove se godine organizira pokladno veselje u šokačkom Kozaru. Ono će biti upriličeno 13. veljače, a s Kozarcima veselit će se i članovi KUD-a „Tanac” te Orkestar „Vizin”.

ČAKOVEC – Članovi Fotokluba iz Čakovca, Kaniže, Murske Sobote i Lendave sastali su se 23. siječnja u tome medimurskom gradu, upoznali se s njim, a zatim posjetili Mursko Središće, Goričanec i Štrigovu. Prvi je susret organiziran u smislu međunarodne suradnje kroz koju bi svaka strana predstavila svoj kraj, i to ne samo u pejzažnom smislu nego bi se gostima/fotografima iz drugih država pokazivale i kulturne, povijesne, etnološke znamenitosti kraja, a na kraju bi se napravila izložba pod temom «Mura – Rijeka koja nas spaja». Tematika izložbe ne bi bila povezana samo s pejzažom nego bi motivi izložbe bili i ljudi, običaji, tradicija, kulturna baština.

PUSTARA – Hrvatska manjinska samouprava toga mjesta svake godine priređuje Hrvatski pomurski fašenk. Radi se o regionalnoj priredbi na kojoj sudjeluju skupine iz hrvatskih pomurskih naselja. Obuku se u maske i povorka ide kroza selo. Na kraju je proglašenje najoriginalnijih maski i počinje vesela zabava uz uštípke i domaće vino. Prema izvješću Marije Vari, predsjednice Hrvatske manjinske samouprave, Pomurski fašnik će biti održan 13. veljače.

PEČUH – Tradicionalni maskenbal za učenike osnovne škole Miroslava Krležje iz Pečuha priređuje se 19. veljače u poslijepodnevnim satima.

„Rogonje“

Počele su probe na novoj premijeri koju ćemo uskoro vidjeti na daskama pečuskoga Hrvatskog kazališta. Premijera predstave, čije su probe otpočele 10. veljače, po svemu sudeći, bit će 12. ožujka. Radi se o tekstu Mire Gavran naslova „Rogonje“ koja nastaje u režiji Želimira Oreškovića. Tema je komedije bigamija, a tekst je nastao u kazališnoj sezoni 1989/91.

Kratak sadržaj: Dva muškarca srednjih godina oženjena su istom ženom već pet godina, ne znajući jedan za drugoga. Kako je to moguće? Tako što njihova žena radi kao domaćica u vlaku te dva dana živi s jednim mužem u Ljubljani, u Sloveniji, a dva dana s drugim u Splitu, u Hrvatskoj. Jednoga dana slovenski muž pronade u podstavi njezina

zimskog kaputa vjenčani list i shvati da njezina žena ima još jednog muža. Šokiran je tim otkrićem, ali joj ga ne otkriva, nego nakon dva mjeseca otputuje vlakom u Split ne bi li se upoznao s „mužem svoje žene“. Dva se muškarca moraju dogovoriti kako nastaviti život i kome će pripasti „njihova“ žena.

Dolazi do smiješnih obrata u kojima se čini da su sva rješenja moguća. Komedija je praižvedena 1991. godine, a nakon toga je imala pet premijernih izvedaba u profesionalnim kazalištima (Zagreb, Ljubljana, Šibenik, Tuzla, Sarajevo). Šibenska je izvedba imala 170, a ljubljanska 270 repriza pred više od 110 tisuća gledatelja. Prevedena je na slovenski, engleski, slovački, njemački i poljski jezik.

bpb

Budimpešta

Doajen hrvatskog pjesništva u Mađarskoj, Marko Dekić

Još prošle godine dana 9. prosinca u organizaciji glavnogradske samouprave, u Cafe „Kalvinu“ održana je književna večer pjesnika Marka Dekića. Pozivu se odazvalo dvadesetak ljubitelja pjesničke riječi, među njima i predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp. Sudionike večeri – koju je autor onaslovio „Prijateljima na dar“, po jednom ciklusu u zbirci pjesama „S bačvanske ravnice“ (1977) koju je za tisak priredio prof. Dinko Šokčević – pozdravila je predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš-Németh.

O prijateljstvima se ponajčešće misli i govori s nekom nostalgijom. Baš kao da su davno bili rođaci ili čak braća i sestre. Ako se dublje razmisli, ti susreti ponajčešće se doimaju kao ponovna viđenja jedan drugog. Kada zbog nekih razloga dođe do međusobnog udaljavanja prijatelja, ispod ljudske svijesti zaživi činjenica da je to udaljavanje samo prividno. Naime negdje ostaje povezanost s osobom, kao davno kada su bili zajedno i prije susreta jedan s drugim. Zapravo, ta

misao bila je vodilja i večernjih pjesničkih izričaja na temelju koje se autor povjerio svojim slušateljima, čitateljima, u smislu istinitog, čistog, srdačnog osjećaja o prijateljstvu, odnosno o mnogim prijateljstvima. Tome je, dakako, poslužila i pozdravna pjesma „1953 – 1957“ posvećena suučenicima učiteljske škole, od kojih je u prvom godištu bilo 28-ero, a maturiralo ih svega desetero.

Tijekom susreta dakle oglašavale su se brojne književne ispovijedi kao što je pjesma u prozi „Susretanja“ (uspomeni Josipu Gujašu Đuretinu); „Nazdravična“ (prijatelju Marinu Mandiću); „Pruži mi ruku“ (prijatelju, pjesniku Stipanu Blažetinu); „Svom drugu“ (gimnazijalcu Sredoju Ružiću); „Slika iz dačkog života“ (suseljaninu Stojanu Arjanu); „Glas harmonike“ (umjetniku Cvetku Jevremovu); „Profesoru“ (Dimitriju Kruniću), baš kao i svim Hrvatima koji žive na panonskim prostorima: pjesma „Naše korijenje“, posvećena Kongresu Saveza Hrvata u Mađarskoj (2006), i druge.

Uredništvo

BAJA – Izložba. Nakon Galerije Gebauer u Pečuhu, izložba Suvremenoga hrvatskog nakita, koja je utemeljena još 2007. godine, a otada je predstavljena u Češkoj, Slovačkoj, Finskoj, Austriji i Italiji, u srijedu, 17. veljače, u 16 sati bit će otvorena i u Muzeju Istvána Türra u Baji. Nositelj je izložbe Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, a ona predstavlja radove 16 autora suvremenoga hrvatskog nakita. Odabir autora i djela napravila je Ariana Kralj, upraviteljica Gliptoteke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Izložbu će u Baji otvoriti Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, a ona će poslije biti predstavljena i u Békéscsabi.

SERDAHÉL – Roditeljsko vijeće mjesnoga dječjeg vrtića 13. veljače organizira Fašnički bal na kojem će svirati popularni pomurski sastav Mura Band. Prihodom bala roditelji će potpomagati razne dječje programe.

Program Hrvatskog kazališta za veljaču 2010. g.

11. veljače u 18 sati otvaranje izložbe slikara Rolanda Horvátha, Čopor(t)-Horda galerija
12. veljače u 19 sati „Raskošno cvjetaju moje ruže“, priča o ljubavi A. P. Čehova i Olge Knipper, na mađarskom jeziku, u pečuskome Hrvatskom kazalištu, kazališna dvorana
15. veljače u 18 sati S. Mrožek: Emigranti, Siget (Szigetvár)
23. veljače u 18 sati S. Mrožek: Emigranti, Olas
25. veljače u 18 sati „Raskošno cvjetaju moje ruže“, priča o ljubavi A. P. Čehova i Olge Knipper, na hrvatskom jeziku, Baja.

PEČUH – Tradicionalni maskenbal u Hrvatskom vrtiću Miroslava Krležje održat će se 18. veljače. Kako nam kazuje voditeljica vrtića Anka Polić Bunjevac, djeca već izrađuju maske i haljine, bojuju i crtaju.

Trenutak za pjesmu

Arsen Dedić

Dušo moja...

Dušo moja, ja ne znam više koliko dugo ovdje stojim dok gledam kako liju kiše pod mračnim prozorima tvojim!

Dušo moja, i kada krenem, htio bih opet da se vratim, ti ne znaš da je pola mene ostalo s tobom da te prati!

Ostalo s tobom da te ljubi, kada si sama i kad je zima, jer ja sam onaj koji gubi i prije nego išta ima!

Dušo moja, ko kaplja vode, i ti se topiš na mom dlanu, jer s tobom dođe, a bez tebe ode stotinu dana u jednom danu!

Dušo moja, ti umorna si, i bez tebe ti ležaj spremam, na nekoj zvijezdi, što se gasi, ja tražim svjetlost, koje nema!

Pod hladnim nebom, ispod granja, Staviti ćeš glavu na moje grudi, jer ja sam onaj koji sanja, i zato neću da te budim!

9. svezak Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca

Potkraj 2009. godine objelodanjen je novi, 9. svezak (slovo H) Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca, koji izdaje Hrvatsko akademsko društvo u Subotici, na čelu s glavnim urednikom Slavenom Bačićem.

Na ovome svesku, na 229. stranica, po čemu je opsegom najveći dosada, radilo je čak 54 suradnika, a među njima su i dva redovita suradnika iz Mađarske: Ladislav Heka, profesor Pravnog fakulteta u Segedinu, i

Živko Mandić, umirovljeni profesor hrvatskog, ruskog i bugarskog jezika. Na stranicama 9. sveska, koji je, za razliku od prvih osam tiskanih u nakladi od 1000 primjeraka, tiskan

u 1500 primjeraka, možete čitati niz zanimljivih napisa iz prošlosti i sadašnjosti Hrvata, o događajima, pojavama, odnosima vezanim za Hrvate na ovim prostorima, i istaknutim osobama, primjerice pod natuknicama Habsburgovci, Habsburška Monarhija, Hrvati, Hrvatska, Hercegovina, te o brojnim društvima s hrvatskim predznakom. O Hrvatima u Mađarskoj, posebno u Bačkoj, piše se među ostalima pod natuknicama: Hadrovics, László (jezikoslovac, filolog, slavist), Hegedűs, Antal (svećenik, povjesničar), Hepp, Mišo (kulturni i društveni djelatnik), Hrvatska državna samouprava (krovno političko tijelo Hrvata u Mađarskoj), Hrvatski umjetnički ansambl Luč, Hrvatski vrtić, osnovna škola i učenički dom Santovo, HOŠIG Budimpešta, HOŠIG

Miroslava Krleže Pečuh, Hrvatski znanstveni zavod, Hrvatsko kazalište Pečuh, Hrvatski glasnik, Hrvatski kalendar i dr.

Prvi broj leksikona izašao je još 2003. godine, a budući da je međuvremeno poraslo zanimanje, pokazala se potreba da se ponovno tiska prvi svezak, koji se više nije mogao nabaviti. Tako je 2008. godine objelodanjeno drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje prvoga sveska (slovo A). Kako je najavljeno, ovaj pristup uredništvo će zadržati i kod drugih svezaka kada se za njima pokaže potreba. Neskrivena je želja uredništva da se, kada pothvat privedu kraju, sva građa objavi u 1–2 leksikona, u luksuznom izdanju. Dotada će Leksikon, kao i dosada, izlaziti s dva sveska godišnje. S. B.

„Virkas 2010“

Uz pokroviteljstvo Grada Virovitice, Virovitičko-podravške županije i Ministarstva kulture Republike Hrvatske te supokroviteljstvo virovitičke Turističke zajednice, od 5. veljače započeo je 6. virovitički kazališni susreti «Virkas 2010» koji će trajati do 14. veljače. U tom razdoblju u Virovitici, Slatini, Orahovici, Suhopolju i Pitomači ljubitelji kazališta moći će vidjeti 19 izvedaba od domaćeg Kazališta Virovitica, Gradskog kazališta mladih Split, Šibenskog kazališta, Teatra Exit, Gradskog kazališta „Joza Ivakić“ Vinkovci, Hrvatskog kazališta u Pečuhu, Gradskoga dramskog kazališta Gavella Zagreb, Dječjeg kazališta Dubrava, Gradskog kazališta iz Požege, Hrvatskoga narodnog kazališta iz Osijeka, Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića iz Osijeka, Slovenskoga ljudskog gledališta iz Celja, Hrvatskoga narodnog kazališta iz Varaždina do Glumačke družine Histroni.

Hrvatsko kazalište u Pečuhu 9. veljače, u Virovitici je prikazalo predstavu nastalu u koprodukciji Gradskog kazališta „Joza Ivakić“ Vinkovci i Hrvatskog kazališta u Pečuhu, komediju „Sex i glad“ redatelja Damira Mađarića nastalu na tekst osječkog književnika Josipa Cvenića. Zanimljiva je i predstava koja je bila izvedena 10. veljače, u Virovitici, predstava zagrebačkoga Gradskog dramskog kazališta „Gavella“ – M. Krleža: «Balade Petrice Kerempuha», redateljice Franke Perko- vić-Gamulin u kojem glazbeno sudjeluje i naš Andor Véggh. Premijera predstave bila je 10. prosinca.

Osim što su jedan od najljepših tekstova ikad napisanih u povijesti hrvatske književnosti, «Balade Petrice Kerempuha», kada

je o pozornici riječ, neobično su živ materijal: društveno angažiran i zaigran, istinoljubiv do drskosti, duhovit i slikovit, proročanski mudar... Krleža je naime predvidio nepregledan niz onoga što nas tišti sada i ovdje: od socijalnih nepravdi i raslojavanja na jako bogate i jako siromašne, do gubitka identiteta i utapanja u «globalnosti», od vječno prisutnih obrazaca podjarmljivanja i tlačenja, do lice- mjerja i beskičmenjaštva onih koji bi trebali biti moralne okomice.

Autor glazbe – koja se izvodi uživo – jest Mojmir Novaković, poznat po radu sa skupinama «Legen» i «Kries».

bpb

„Sex i glad“

Bogatstvo...

Podravci

KOPRIVNICA – Nedavno je tiskan i 15. broj časopisa za multidisciplinarna istraživanja „Podravina”, čiji je urednik Hrvoje Petrić. U časopisu su objavljene zanimljive studije iz prošlosti, kulture, jezika podravske regije. Tako i uraci dvaju autora iz Mađarske: Lóránta Balia iz Sepetnika i Đure Frankovića iz Pečuha. Prvi se osvrće na razvoj suradnje između Mađarske i Hrvatske. Prekogranične veze između te dvije zemlje imaju svoju dugu tradiciju. S popuštanjem socijalizma, već od 60-ih godina 20. stoljeća počela je izgradnja kontakata podjednako na društvenoj i gospodarskoj razini. Nakon promjene u političkom sustavu najrašireniji oblik suradnje znače euroregije. No to je još u početnoj fazi. Cilj studije na engleskom jeziku Lóránta Balia „Hrvatsko-mađarski prekogranični odnosi – na primjeru euroregionalnih suradnja” bilo je pokazati dosadašnje tokove, odnosno ponuda neke preporuke za racionalizaciju organizacijskog sustava. Đuro Franković objavljuje podulji tekst „Bogojavljenje – Sveta tri kralja – Vodokršće u tradiciji Hrvata u Mađarskoj”. Zaključuje da je njihova pučka tradicija očuvala bogatu arhaičnu starinu i u vezi s blagdanom Bogojavljenja, odnosno Tri kralja. Možda se s pravom može smatrati „Hrvatskom u malom”; naime u razne krajeve Ugarske hrvatsko stanovništvo dolazi u raznim razdobljima, a u nekima obitavaju još otprije dolaska Mađara, dakako, zbog prodora osmanske vojske, bježeći ispred osvajača, odnosno i poslije, nakon njihova protjerivanja, napuštajući mahom Zadunavlje te područja između Dunava i Tise. U uratku se daje uvid u taj blagdan, koji se i danas slavi te obiluje u molitvicama hrvatskog puka u arhipelagu, u raznim običajima, primjerice posveta vode u crkvi, te njezinoj uporabi toga dana, odnosno tijekom cijele godine. No za taj dan vezuju se i dramske igre našega puka na hrvatskome sjeveru. Želimo podsjetiti da je na rubu dane zemlje, u našem slučaju hrvatskih zemalja, uvijek bolje ušćuvana arhaičnost običaja, dok se drugdje gubi, pada u zaborav i nestaje. Navodi se i opjevani događaj poznat iz Novog zavjeta, kada Isus u svatovima krsti vodu. (df)

PEČUH – U pečuškom Domu omladine 18. veljače s početkom u 18 sati u sklopu serije predavanja naslova Poglavlja iz povijesti Mađara povjesničar Gábor Kárpáti održat će predavanje pod naslovom A szlávok története a honfoglalásig (Povijest Slavena do dolaska Mađara).

Zimska reportaža iz južnoga Gradišća

Suprot recesije Narda u obnovi

Narda je prvo selo u toj pograničnoj zoni južnoga Gradišća na kojoj liniji se nalazu još Gornji Četar, Hrvatske Šice i malo odaljeno od njih i Petrovo Selo. Trenutačno ima 528 stanovnikov, to su najvećimi ljudi od starosti izmed 19 i 54 ljet, a iznad 61 ljet se broji 128 žiteljev. Na online portalu Sambotelški mikroregije pri kardanskoj stranici još svenek se piše da je načelnik ovoga naselja Zsolt Somogyi, ki se je pak jur predlani naglo otpovidao od ove funkcije. Lani na prijevrimeni izbori u majušu je kot jedina kandidatkinja, donedavna donačelnica, Kristina Glavanić dobila ovlašćenje od biračev za daljnje riktanje seoskih poslov. Ona je u nardanskoj povijesti prva dama na toj vodećoj poziciji, i kako hodamo na nižnoj glavnoj ulici, daje mi mali uvid u nardanske aktuelnosti.

Glavna ulica naselja s najlipšim obrazom

– Ako bi me sad negdo pitao zašto živim rado u ovom selu, onda bi rekla da zato jer su ljudi društveni. Imamo dost društav, imamo zbor koji stvarno čuva kulturnu baštinu Gradišćanskih Hrvatov jer ima mnogo starih pjesam ke morebit zvana njega nigdor ne pozna ni u okolišni naselji. Imamo ognjogasce i ja sam na nje jako gizdava jer karkakov program je u selu, njih moremo zvati, njih moremo zamoliti jer oni su viker „za“, o bilo čemu je rič. Kad se farbao plot kod cimitora i kulturnoga doma, oni su bili prvi ki su mi rekli: Ti samo reci kada treba ići, i mi ćemo doći. Imamo mlade tamburaše, pred četirmi ljeti smo osnovali tamburaško društvo s Hrvatskom manjinskom samoupravom i morem reći da sjajno funkcionira. U njem danas vježba ukupno 25 dice, to su školari od 3. razreda do starijih, ki marljivo idu na probe. Imaju svoje nastupe u Ugarskoj, a naravno, i u Hrvatskoj. U športu imamo manju krizu, sad ne funkcionira klub, nisu službeno u igri naši nogometashi. Misečno imaju samo jednu prijateljsku utakmicu, a sad u zimi su u Turnju na treningu. Imamo sad jako velik broj mladine u selu, pak se ufam da će se i oni i skupastati u jednom društvu kot u mnogi drugi gradišćanski seli – objašnjava prvakinja Narde ka je jur ljeta dugo zaposlena u sambotelškoj Ekonomskoj sridnoj školi kot profesorica nimškoga jezika. U svojem kratkom mandatu, iako bi imala

i nove plane, naglašuje: važniji su oni stariji ke treba nastaviti i zavolj kontinuiteta. Slažemo se u tom da nigdar nije pametno sve ono zničiti što je i prlje dobro funkcioniralo i na svaki način nešto novoga izmisliti. Tako se je i ona dogovorila sa svojimi zastupniki da najprlje to je potribno završiti što je u procesu. Lani na protuliče je općina skupa s mjesnom Hrvatskom manjinskom samoupravom napisala naticanje za obnovu kulturnoga doma i od Ureda premijera su dobile dva milijuna 170 000 Ft. Iz te svote je napravljen krov, minjali su nutarnja vrata ter obloke. Iz vlašćega izvora je dala općina u dvorani plafon načinjiti, stijene nafarbati i nove lampaše staviti ter dvi peći isto tako su iznova pometali. To je još plus milijun i 300 000 Ft stalo općini. Fali još vanjsko polipšavanje zgrade, ali i to je već u planu kot i obnova doktorske ordinacije za ku obnovu se je Seoska samouprava nutradala naticanje, a na rezultat se čeka do protuliča. Ako će naticanje dobiti pozitivni odgovor s materijalnom potporom, djela će se završiti do julija ovoga ljeta. Kako mlada peljačica kaže, u teškoj financijskoj situaciji u kojoj su se našle samouprave, svi se moru veseliti svakom forintu u vlašćem budžetu.

Polag crikve, maloj zgradi bivše čuvarnice žiše se na bjelinu, danas u njoj pak vlada tišina. U manjkanju dice pred trimi ljeti je silom prilik zaprta. – Čuvarnica je još jedna

Kristina Glavanić je od lani na čelu Narde, a isto tako je i prva dama peljačica u seoskoj povijesti

tema ka se vezuje uz kontinuitet. Još u prvi mjeseci kad je bila sadašnja donaćelnica ovlašćena peljačica sela Edit Károlyi, ona je napomenula da imamo barem osam dice u selu koje su do tri ljeti starosti, dakle morali bi razmišljati od toga, što ćemo s tom praznom zgradom ku su prlje nekoliko ljet obnovili s djelomično državnom potporom i zaistinu je sramota i grih da to stoji prazno i nij tamo nijednoga djeteta. Naša dica moraju u Gornji Četar ali u Sambotel u čuvarnicu. No s druge, financijske strane nije tako lako da ponovo ganemo dičji odgoj u selu, a što naliže školsku situaciju u Gornjem Četaru (škola okuplja iz šest okolinskih naselj dicu, tako i iz Narde) i tamo je sve nesigurnija budućnost. Isto smo počeli razmišljati o tom da bi trebali nešto početi sa seoskim turizmom, jer smo u susjedstvu Austrije i čuvarnica bi bila stvarno dobro mjesto za to da se tamo najdu biciklisti, ali bilo koji turisti ki dođu piše u selo ali s auti. To su dva primjeri ki bi bili korisni i za našu zgradu da barem ne stoji tako prazno. Sve se plisnivi ako se ne lufta. Igračke tamo stoju prez dice, kad na to pomislim, srce me zaboli. Pravoda nije bilo pametno pred nekoliko ljet da za četire mališane smo održavali četire djelačice. To je bilo i u gospodarskom pogledu luksuz, zato smo i zaprli čuvarnicu iako nas je to bolilo. Očigledno je bolna točka da ovo malo selo je sasvim ostalo prez obrazovno-odgojnih institucij, zato mi i likterica kaže da svakako nosu u glavi ideju da

se ponovo otvara čuvarnica jer roditelji čekaju i neke uvjete, neke ponude od seoskoga peljačtva. I pitanje svaki put se postavlja: ako jedno selo nima čuvarnicu i školu, onda na kakovu budućnost more računati? A to još dupljasto stoji za takovu zajednicu ka bi u čuvarnici i u školi imala mogućnost dalje gajiti svoju materinsku rič.

U Nardi još živu takovi ljudi ki u susjednoj Čembi imaju rodbinu, a dotično selo i u dokumenti je zapečatilo sa susjedom partnerstvo i trajnu suradnju. U Hrvatskoj još i na već mjesti pametu ime ovoga naselja, ali pred svim u Murskom Središću i Zagrebu (Odra). U pogranični zona (po petroviski, šički pelda) dost veliki problem postavljaju ceste. Nije to drukčije ni ovde, i mlada funkcionerka potvrdi da put koji pelja prik negdašnje granice izgleda tragično. Njeva cesta kroz zemlju vodi prema Križu pomirenja na asfaltirani austrijski put, a selo praktički ne more nutradati nijedno naticanje za dotičnu cestu jer ne odgovara uvjetom državnih naticanj. Samouprava je htila napisati posebno pismo Ministarstvu za promet u kom bi razložili tu problematiku, ali grad Sambotel joj je pružio pomoćnu ruku i predloženo je da skupa s Austrijom daju svoju zamolbu na naticanju ETE (nastavak Interrega) na popravak međunarodnoga puta. Ako uspiju dobiti pinez na dotičnom naticanju, onda još u ljeti će doći do djela, ako ne, samouprava će morati nešto iz svoje moći učiniti. U tom su im partneri, poduzetnici, poljoprivrednici iz susjedstva kim takaj stoji u interesu da čim prlje se sigurnije vozu na ovom putu sa svojim vozili. Po riči Kristine Glavanić, cesta ova ima prioritet, što pak naliže drugih planov, proširenje i obnova doktorske ordinacije isto tako mora biti važno jer svaki človik ki živi u selu i ide kod doktorice ima pravo na neki osnovni komfort. Dakle čim prlje treba izminuti vrata, obloke i popraviti krov jer med sadašnjimi uvjeti i zaposlenim peršonom je teško djelati u spomenutoj zgradi. Lani su u Nardi na kraju ljeta zgotovili temeljnu obnovu mrtvačnice, a u Maloj Nardi u tom objektu isto tako su napravili vanjsko i nutarnje farbanje. Još bi se moralo obnoviti dičje igralište, tj. planov je dost, a vrime je kratko do jesenskih izborov. Medjutim, kako izgleda, Kristini Glavanić nije žao da se je ulovila za ov odgovorni posao seoske peljačice iako je bila u dilemi da li može odgovarati novim izazovom. – *Koliko sam mogla, i dosad sam napravila jer jedino je tako vridno djelati ako na poslu sve daš iz sebe. S druge strane pak mislim da moram gledati i one ljude ki s manom djelaju na razvitku sela. Ako i oni nadalje ostanu tako ambiciozni kot dosad, ništ čemernoga se ne more zgodati. Posla ima viker, više i više, človik se treba snalaziti i prilagoditi se i u ovom času krize, i ja mislim da sve to što smo mogli i napravili smo za našu Nardu.*

Foto i tekst: *Timea Horvat*

ZAGREB – Državni tajnik za politička pitanja dr. sc. Davor Božinović održao je u utorak, 26. siječnja, sastanak s dr. Józsefom Czukorom, stručnim državnim tajnikom za bilateralnu suradnju s državama članicama EU i planiranja politike u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Mađarske. Sugovornici su izrazili zadovoljstvo odličnim odnosima između dviju država koji mogu poslužiti kao primjer dobrosusjedske suradnje. Održavanje zajedničkih sjednica vlada dodatna je potvrda razvijenih partnerskih i strateških odnosa između Republike Hrvatske i Republike Mađarske. Državni tajnik Božinović upoznao je sugovornika s napretkom Republike Hrvatske u tijeku pristupanja Europskoj Uniji i odlučnim potezima koje hrvatska vlada poduzima radi što skorijeg okončanja pregovora. Posebno je zahvalio na potpori koju Mađarska pruža Hrvatskoj na putu prema Europskoj Uniji, između ostaloga i kroz spremnost da prenese svoja pozitivna iskustva vezana uz uporabu EU fondova. Državni tajnik Božinović također je naglasio kako Republika Hrvatska daje punu podršku izradi Strategije Europske Unije za podunavsku regiju (Dunavske strategije) koja će imati veliko značenje za jačanje bilateralnih odnosa Hrvatske sa zemljama dunavske regije. U tom kontekstu obostrano je naglašena važnost održavanja Dunavskog sastanka na vrhu u Budimpešti, 25. veljače 2010. godine, kao i potpore partnerskih zemalja u provedbi projekata od zajedničkog interesa.

BARČA, DARANJ – U oba mjesta, uz potporu tamošnjih hrvatskih manjinskih samouprava, omedavno djeluje tečaj hrvatskoga jezika. Postoji veliko zanimanje za pohađanje tečaja. Učenici su razne dobi, od djece do onih starijih koji žele osvježiti svoje znanje materinskog jezika. U Barči tečaj pohađa tridesetak, a u Daranju 14 polaznika. U Barči se tečaj odvija u dvije posebne skupine.

BUDIMPEŠTA – Kako nas je obavijestilo Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti, poznati ansambl Budimpeštanski gudači (Budapesti Vonósok), uz potporu Veleposlanstva, i tijekom 2010. godine održat će dva koncerta (nastavak niza od dva koncerta iz prošle godine) na kojima će predstaviti simfonije istaknutoga dubrovačkog skladatelja Luke Sorkočevića. Koncerti će se prirediti u prostorijama Mađarske akademije znanosti (V. okrug, Rooseveltov trg 9) u ovim terminima: 12. veljače 2010. (petak) u 19,30 te 6. ožujka 2010. (subota) u 19,30 sati.

GORNJI ČETAR – Hrvatska manjinska samouprava sela i Hrvatsko kulturno društvo Četarci srdačno Vas pozivaju 13. februara, u subotu, u mjesni kulturni dom na Hrvatski bal. Bal će otvoriti mjesni zbor Rozmarin i HKD Četarci. Svirat će tamburaški sastav „Sad ili nikad” iz Hrvatske.

HRVATSKI ŽIDAN – U organizaciji Hrvatske manjinske samouprave sela i Hrvatskoga katoličanskoga omladinskoga vjerskoga i kulturnoga društva Hrvatskoga Židana, i ljetos će se održati mesopušna prošecija 13. februara, u subotu. Vesela maškarada će se ganuti od mjesnoga kulturnoga doma u 13 uri i otpratit će fašensjkoga hižnoga para Rožicu Rumenu i Gustija Klinčaca do oltara. Uvečer će se začeti fešta u priredbi roditeljske zajednice, a svi dohotki bala idu na korist škole. Svira Mlada generacija.

MARTINCI – I članovi KUD-a „Martinci” pripremaju se za proslavu martinačkog „fašnjeka”. Proslava će biti priređena 19. veljače u mjesnoj športskoj dvorani uza svirku Orkestra „Podravka”. Kako saznajemo, šomodska Hrvatska županijska samouprava iskoristit će priliku martinačkog „fašnjeka” za sveopće podravsko veselje na koje će pozvati i ugostiti sve izvođače svečanog programa Dana Hrvata održanog u Barči lani 21. studenoga.

SEGEDIN – Hrvatska manjinska samouprava grada Segedina, Hrvatsko-mađarska kulturna udruga Andrása Dugonicsa te Županijska i gradska knjižnica „Károly Somogyi” 5. veljače priredili su predstavlanje devetoga sveska serijske publikacije „Leksikon podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca”. Predstavlanje je vodio Slaven Bačić, predsjednik Hrvatskog akademskog društva, i Tomislav Žigmanov, ravnatelj Zavoda za kulturu vojevodanskih Hrvata.

ČAKOVEC – U povodu prve obljetnice smrti akademika prof. dr. Zvonimira Bartolića, Ogranak Matice hrvatske Čakovec, čiji je on bio osnivač i dugogodišnji predsjednik, na njegovoj kući u Čakovcu postaviti će Spomen-ploču uz tekst «U ovoj kući živio je prof. dr. Zvonimir Bartolić (20. II. 1930–10. II. 2009), književnik, kritičar i književni povjesničar, sveučilišni profesor i dugogodišnji predsjednik Matice hrvatske – Ogranak Čakovec». Spomen-ploča bit će otkrivena u petak, 19. veljače 2010., u sklopu održavanja znanstvenoga skupa.

Veliko prelo u Baji

Plesalo se, pjevalo i družilo do jutra

Niz uspješnih preljskih zabava u Bačkoj nastavljen je Velikom prelom u Baji, koje je u subotu, 30. siječnja, u organizaciji gradske Hrvatske manjinske samouprave, upriličeno u Domu časnika odnosno civilnih udruga i zajednica. Odaziv je bio prema očekivanju, gosti su se okupili u lijepom broju, a još bolje bilo je raspoloženje, koje je potrajalo do jutra.

Nakon uvodne pjesme, uime domaćina i organizatora okupljene je pozdravio predsjednik Šandor Pančić, među njima posebno uzvanike Ljiljanu Pancirov, generalnu konzulicu Republike Hrvatske u Pečuhu, i Jadranku Telišman, konzulicu, Carmen Floršić, konzulicu Veleposlanstva Republike Hrvatske, Zoltána Révfya, gradonačelnika, i Lajosá Búcsúá, bajskog dogradonačelnika, Josu Ostrogonca, predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj, Josu Šibalina, predsjednika Hrvatske manjinske samouprave Bačko-kiškunske županije, i Angelu Šokac Marković, predsjednicu Bačvanskog ogranka SHM-a, te sve

nazočne predsjednike hrvatskih manjinskih samouprava, koji su svojom nazočnošću uveličali ovogodišnju zabavu.

Veliko bajsko prelo otvoreno je prigodnim kulturnim programom u kojem su s bunjevačkim dječjim igrama, plesovima i pjesmama nastupili polaznici vrtića s Dolnjaka, pjevački zbor Općeprosvjernoga središta s Vancage, KUD „Bunjevačka zlatna grana” iz Baje i dramski umjetnik Stipan Đurić koji je u pratnji Orkestra „Vizin” iz Pečuha okupljene goste zabavio bunjevačkim i šokačkim narodnim melodijama, starogradskim pjesmama, ali i novijim tamburaškim uspješnicama.

Dok su se mlađi iskazivali plesanjem u kolu, dotle su stariji prednjačili u pjesmi, a bilo je i prilike za druženje i razgovor uz dobru kapljicu vina, domaćih kolača i peciva, koja se tradicionalno spremaju za prelo.

U nastavku večeri goste su zabavljali Stipan Đurić, Orkestar „Vizin” iz Pečuha i domaći orkestar „Čabar”, koji su pridonijeli iznimno dobrom raspoloženju i pravom preljskom ugođaju, koji je okupio ne samo bajske Hrvate nego i goste iz okolnih naselja.

Tako su prela, koja su u punom zamahu, međuvremeno održana u Kalači, Aljmašu i Santovu, idućega tjedna, 13. veljače, nastavlja se u Baćinu, Bikiću i Kaćmaru, 20. na Vancagi u Baji, a zaključuju 27. veljače u Čikeriji.

Tekst i slika: S. B.

Utemeljeno Društvo „Zrinski kadeti“

U Keresturu je utemeljena nova civilna udruga koja nosi ime Društvo «Zrinski kadeti». Organizacija okuplja mladiće i osobe koje se ubuduće žele baviti povijesnom problematikom Zrinskih, odnosno organizirati razne aktivnosti i priredbe na njihov spomen. Za predsjednika Udruge izabran je Karlo Kóvágó, a članovi su predsjedništva dr. Erika Rac i Antal Tišlerić. Organizaciju je ovih dana registrirao registarski sud.

Počelo je s imenovanjem keresturske osnovne škole u Osnovnu školu „Nikola Zrinski“, prema povijesnom velikanu koji je imao posjede na tom području, odnosno blizu mjesta dao je sagraditi utvrdu Novi Zrin. Imenovanjem ustanove iz godine u godinu održavaju se Dani Zrinskih, organiziraju se natjecanja za djecu, raspisuje se natječaj za istraživanje podataka o tome povijesnom liku. Pod vodstvom budimpeštanskog Sveučilišta nacionalne obrane „Nikola Zrinski“ započela su istraživanja na mjestu utvrde. Nastavljalo se suradnjom međimurskih naselja Donjom Dubravom i Čakovcem. Godine 2006. s obje strane Mure udružila su se naselja kako bi očuvala spomen Nikole Zrinskog i njegove obitelji te prvi put priredili kulturološki susret. Tada je potpisan sporazum između Vojnogovijesnog instituta Ministarstva domobrana, mjesnih samouprava u Keresturu, Tilošu, Belezni, Zakanju, Donjoj Dubravi i Legradu, te se obvezali da će susrete priređivati tradicionalno u naseljima u blizini Novoga Zrina. Cilj je susreta ostvarenje potpunog arheološkog iskopavanja mjesta utvrde, rekonstrukcija i omogućavanje područja i za turiste, čuvanje povijesnih tradicija i običaja.

Osnivanjem Povijesne postrojbe Zrinske garde u Čakovcu, sve češće garda je nastupala i u Keresturu i tako je iskrsla zamisao da se u mjestu utemelji slična povijesna postrojba. Počelo je s dječacima, učenicima sedmog i

Bence Kóvágó, kadet Zrinske garde na obredu prisege

osmog razreda osnovne škole. Na Keresturskim danima u rujnu 2009. u svečanim okvirima prisegnuli su keresturski kadeti Zrinske garde. Taj je čin već bio predznakom osnivanja jedne udruge koja će okupljati kadete i skrbiti o njihovim nastupima. Kadeti su već više puta nastupali u Hrvatskoj, a predsjednik Društva već ima nove planove. Društvo ubuduće želi surađivati s Udrugom viteza mađarske kulture, sa Sveučilištem narodne obrane i Zrinskom gardom kako bi zajedničkim snagama čuvali spomen na Zrinske. Skupa bi organizirali tabore s jedne i druge strane granice, prilikom kojih bi se trudili usvojiti nova povijesna saznanja. Na značajnim obljetnicama zajedno bi nastupali u povijesnim mjestima i podupirali daljnja istraživanja o povijesti obitelji Zrinskih.

Beta

MALA
STRANICA

Izradila: Dijana Kovačić
iz Fifehaza

Za tebe, moja ljubavi

Otišao sam na trg ptica
I kupio sam ptica
za tebe,
moja ljubavi

Otišao sam na trg cvijeća
I kupio sam cvijeća
za tebe,
moja ljubavi

Otišao sam na trg željeza
I kupio sam okove,
teške okove
za tebe,
moja ljubavi

Jacques Prévert

CROATIADA 2010

Hrvatska državna samouprava raspisuje
NAGRADNI LIKOVNI NATJEČAJ
za djecu hrvatskih vrtića, osnovnih i srednjih škola.

Tema: **Prijatelj mi je cijeli svijet.**
Tehnika izrade likovnih radova je slobodna.

Rok slanja radova: **1. ožujka 2010.**

Adresa: **Országos Horvát Önkormányzat**
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.
Na omotnici svakako napisati: za likovni natječaj.

Natjecatelji moraju popuniti prijavnicu. Obavijest o natječaju i prijavnica dostupni su na web-stranici: www.horvatok.hu.

Informacije na prijavnici trebaju se slagati s informacijama na poleđini svakog rada (treba napisati ime i prezime učenika i njegova voditelja te naziv škole i mjesto).

Radovi koji stignu nakon naznačenog roka, neće se uvažiti. Likovna ostvarenja ocijenit će i vrednovati grafičar Đuro Šarkić. Kriteriji vrednovanja temeljit će se na tehnici i kvaliteti oblikovanja, prema kategorijama: kategorija vrtića, 1-2, 3-4, 5-6, 7-8. razreda i srednjih škola. Objava rezultata: u 2-3. ožujskom broju Hrvatskoga glasnika. Izložba nagrađenih radova bit će u Školskom centru Miroslava Krležu u sklopu Tjedna hrvatskoga jezika (22-26. ožujka 2010). Dodjela nagrade: 22. ožujka 2010. u Školskom centru Miroslava Krležu u Pečuhu. Predviđene nagrade: Autori najboljih radova bit će nagrađeni diplomama i priborom za crtanje. Za autore najboljih radova pripremamo izdanje Zidni kalendar 2011.

PEČUH – Kako kazuje za Hrvatski glasnik Gabor Győrvári, ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma „Miroslav Krleža” u Pečuhu, 23. siječnja su bili pismeni prijamni ispiti za gimnazijske razrede; nulti i prvi, takozvani centralni pismeni ispit. Još se ne zna koliko je djece naznačilo pečušku hrvatsku školu kao mjesto daljnjega školovanja. Potencijalni budući učenici do 19. veljače trebaju poslati prijavnice. Kako saznajemo, centralni prijamni ispit u pečuškoj hrvatskoj školi pisalo je 34 učenika.

BUDIMPEŠTA – Osječki gradonačelnik Krešimir Bubalo u pratnji Damira Rogulja i Renate Vračević 11. siječnja susreo se s gradonačelnikom budimpeštanskoga XIII. okruga Józsefom Tóthom i njegovim suradnicima, s kojima je razgovarao o dosadašnjoj suradnji te nekim novim mogućnostima i područjima povezivanja i razmjene dvaju prijateljskih gradova. Još 1998. godine posredstvom Veleposlanstva Republike Mađarske i uza suglasnost Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske uspostavljen je kontakt između Osijeka i spomenutog okruga grada Budimpešte. Iste su godine razmijenjena izaslanstva dvaju gradova, a u Osijeku je postavljena spomen ploča, dar grada Budimpešte, u sjećanje na prihvat mađarskih izbjeglica 1956. godine. Iz tih kontakata proizašla je zamisao da Osijek i budimpeštanski XIII. okrug potpišu sporazum o suradnji i prijateljstvu, što je 2001. godine i učinjeno. U XIII. okrugu grada Budimpešte djeluje deset manjinskih samouprava, među kojima i hrvatska, čiji je predsjednik Ladislav Romac. U okrugu koji ima oko 110 tisuća stanovnika živi sedamdesetak Hrvata. Gradska samouprava za djelatnost svih manjinskih samouprava preuredila je posebnu zgradu u kojoj svaka samouprava ima svoj ured, malu kuhinju, a uređena je i prostorija za priredbe.

HRVATSKI ŽIDAN – Kazališno društvo dotičnoga naselja srdačno Vas poziva na premijeru šalnih skečev, pod naslovom *Gumbica u mošnjici* ter *Ljubomornost* iz pera K. Triskovića, u režiji Jadranke Tot. Predstava počinje u 19 uri, 20. februara, u subotu, u mjesnom kulturnom domu. U šalni kusići igraju: Jakob Kumanović, Marija Kolnhofer, Eva Domnanović, Joško Ravadić, Mirjana Šteiner, Estera Katona, Helga Meršić, Kristijan Čenar, Petar Horvat i Valentin Csányi.

Dušnok

Tradicionalno kolinje okupilo domaćine i njihove prijatelje

Ovako je počelo

Još je i danas tražena stara metla

U okviru tradicionalnoga rackog prela u Dušnok, koje je ove godine održano od 20. do 30. siječnja, u petak, 29. siječnja, priređeno je tradicionalno dušnočko kolinje. Ispred mjesnog doma kulture okupili su se mještani, a uz domaće majstore došli su i gosti iz Vodinaca, od lani i službeno prijateljskog naselja Dušnoka, koji su pravili pravi slavonski kulen.

Za to vrijeme u domu kulture u izvornoj dušnočkoj narodnoj nošnji s prepoznatljivim vezenim motivima članice pjevačkoga zbora „Pravi biser” zapjevale su zavičajne pjesme, a Vince Miho prikazao je tradicionalnu izradu metle, djelić iz kulturne baštine rackih Hrvata i starih zanata.

Suradnja Dušnoka i Vodinaca počela je još davne 1979. godine kada su Dušnočani s kulturno-umjetničkim društvom gostovali na

Vinkovačkim jesenima, a bili smješteni po kućama kod tamošnjih obitelji. Tada su uspostavljene prve veze, koje su se pokazale neraskidivima. Premda je početkom 90-ih suradnja prekinuta, lani u listopadu kada je u Vodincima potpisan ugovor o prijateljskoj suradnji, ona je opet oživljena, a kako najavljuju načelnik Petar Palotai i predsjednica Hrvatske manjinske samouprave Matija Mandić Goher, ona će ubuduće biti i proširena.

Malo, ali odabrano izaslanstvo iz Vodinaca sastavljeno od jednog pekara i dva mesara prikazalo je kako se priprema pravi slavonski kulen. Naime mesarski majstor Jozo Čuk upoznao je domaćine s izradom slavenskoga kulena kojega, kako nam uz ostalo reče, pravi obvezatno s odličnom baćinskom mljevenom crvenom paprikom. Već deset godina redovito posjećuje Dane paprike u Kalači, a za to vrijeme i u Baćinu i Dušnok stekao je mnogo prijatelja. Naravno, nije izostao ni tradicionalni ručak, uz dobru domaću rakiju i čašicu vina, čime je završeno ove godine zajedničko kolinje domaćina i njihovih gostiju iz Vodinaca.

Drugi dan, završne večeri ovogodišnjega rackog prela, koja je u prvom redu posvećena mladima, pripremljena je zajednička večera za sve organizatore ovogodišnje desetodnevne priredbe. Kako saznajemo, kulen će još malo pričekati, da bi nakon polugodišnjeg sazrijevanja došao na stol u lipnju, na blagdan Svetog Ivana.

Tekst i slika: S. B.

Bal Hrvatov u Kisegu sve popularniji

Bal posjetio i predsjednik HDS-a u Ugarskoj

„U Kisegu već blizu 30 ljet organiziramo hrvatske bale, i posebno nam je drago da ljetos moremo prvi put pozdraviti med nami predsjednika Hrvatske državne samouprave u Ugarskoj“ – je pri otvaranju bala rekao Šandor Petković, predsjednik HMS-a Kisega. Mišo Hepp, predsjednik HDS-a u Ugarskoj, je pri pozdravni riči rekao da nije prvi put u Kisegu jer većkrat je u ovom dijelu Gradišća, ali na kiseškom balu Hrvatov je zaista prvi put.

Mišo Hepp u krugu članov kiseškoga HMS-a

Hotel Irottkő je u mesopusnom sjaju blistao i bio je prepun 6. februara (subota) u 19 uri, a za blizu 250 ljudi su morali otvoriti i prvi kat aule za zabavu. „Dobar večer, dobri ljudi...“ je pozdravio goste jačkarni zbor Veselih Gradišćancev iz Unde.

(Tajedan prije je zbor Zora iz Kisega otvorio bal na Undi). Bunjevački plesi i Posavina su bili na repertoaru balskoga plesnoga otvaranja med kimi je pokazala i undanska tamburaška grupa dio svojega bogatoga repertoara.

Na prvi tanac su pozvani bili skoro svi časni gosti ovoga bala: Tamás Báthly i László Rába, zastupnici u Parlamentu, László Huber, načelnik grada Kisega, dr. László Tóth, tajnik grada Kisega, farnik Vilmoš Harangozo, Agnjica Kőszegfalvi, predsjednica nimške manjine u Kisegu, i hrvatski manjinski predstojnici iz okolnih hrvatskih sel.

Za bogatim kulturnim programom je došla dobra večera. Švedski stol je nudio

zaistinu svega ča je oku i želucu po volji. Velik broj gostov nije bio problem jer neki su tancali na ritam i na melodije izvanrednoga Pinka-banda iz Petrovoga Sela, a neki su vičerali u odredjeni prostorija. U dobi zabavljanja s tancanjem, razgovaranjem, međusobnom šalom je došla dob i za tombole. Blizu 80 ponudjenih dobitkov je našlo svoje zadovoljne vlasnike, med kimi je more biti najzadovoljnija nastala obitelj Andorka jer oni su nastali srićni dobitnici jednotajednoga ljetovanja u Hrvatskoj na otoku Pagu za dvi osobe.

Poslije „tombolne traume“ je došlo vrijeme za laganu zabavu. To je trajalo sve do zore jer Pinka-band, već tradicijalno, drži do šest uri ujutro goste u hotelu, odakle neki idu još poiskati svoje prijatelje, neki se krenu na put do doma, ali najvažnije je da su se Hrvati u velikom broju i ovput dobro šperali u Kisegu.

Marija Fülöp-Huljev

SUMARTON – Kulturno-umjetničko društvo Donji Kraljevec u suorganizaciji Zajednice HKUU Međimurske županije i Organizacijskog odbora središnje smotre, 13. veljače u Donjem Kraljevcu priređuju predsmotru, središnje 26. smotre hrvatske pučke popijevke iz Međimurja koja se održava u Nedelišću. Na predsmorti uza pratnju Tamburaškog sastava Sumartonski lepi dečki sudjeluje Pjevačka skupina KUD-a Sumarton i Oršolja Kuzma iz Budimpešte.

PEČUH – Jedan od najpopularnijih sajmova turizma i putovanja u Mađarskoj jest Sajam turizma i putovanja u Pečuhu, koji se ove godine održava od 12. do 14. ožujka, u gradskoj Športskoj dvorani „Dezső Lauber“. Organizatori 15. jubilarnog sajma su Pečuško-baranjska trgovačka i gospodarska komora te Fair Expo d.o.o. Cilj narečenog sajma je promidžba programa Pečuh Europska prijestolnica kulture 2010. Na pečuškom sajmu će se predstaviti i Turistička zajednica Zadarske i Šibenske županije.

MOHAČ – Neumorni i zaslužni sakupljač narodnoga blaga, etnolog i povjesničar Đuro Šarošac ovih je dana objavio knjigu na hrvatskom i mađarskom jeziku pod naslovom „Slaveni u Zadunavlju prije dolaska Mađara i za vrijeme Arpadovića / Honfoglalás előtti és Árpád-kori szlávok a Dunán-túlön“, u izdanju Krónika Kiadó. O autoru valja znati da je u Mohaču osmislio golemu etnološku zbirku i bogatu folklornu fonoteku u kojoj se čuvaju nekadašnji uporabni predmeti i bogata folklorna baština Hrvata i Srba u Mađarskoj. No osim te ljubavi, dr. Šarošca nisu mimoišla ni neka zbivanja iz povijesti, pa je ranijih godina pisao o raznim temama iz naše hrvatske prošlosti u Mađarskoj. U uvodu svoje nove knjige autor navodi: „Za vrijeme sakupljanja narodnoga blaga obišao sam sva naselja gdje danas žive Hrvati. Obilazeći naselja, nehotice u mislima sam tražio nekadašnje slavenske tragove...“ Đuro Šarošac knjigu je podijelio na razna poglavlja, a prvo nosi naslov: Slaveni u Zadunavlju prije dolaska Mađara i za vrijeme Arpadovića; drugo: Zadunavsko slavensko društvo, a u trećemu donosi imena naselja u kojima se kriju slavenski elementi, a na kraju, kao što to obično biva, navode se literatura, izvori i prilozii. (df)

BUDIMPEŠTA – Županijska komora Osijek organizira nastup osječko-baranjskoga gospodarstva na Foodapestu 2010, najznačajnijemu mađarskom sajmu hrane, pića, ugostiteljske, prehrambene i prateće industrije u Budimpešti, od 21. do 24. veljače 2010. godine. Taj je sajam najprestižnija izložba mađarske prehrambene industrije te je iznimno važan za prehrambenu industriju srednje i istočne Europe. U skladu s promjenama na tržištu, Hungexpo Co Ltd tu manifestaciju organizira usporedno s izložbom slastica, pekarstva i gastronomije UKBA.

BUDIMPEŠTA – U okviru niza programa ovogodišnjega budimpeštanskog Proljetnog festivala, 23. ožujka na Pozornici „Hilda Gobbi“ Nacionalnog kazališta s predstavom „Turbofolk“ gostuje riječko Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca. Turbofolk je autorski projekt redatelja Olivera Frlića.

PEČUH – U pečuškoj Dominikanskoj kući 25. veljače, s početkom u 18 sati, predavanje na mađarskom jeziku održat će Tünde Minorics. Njezino predavanje nosi naslov „Po njima mjerim godinu...“, a govori o pohodu bušara u Mohaču, običaju mohačkih Hrvata, prvom nematerijalnom dobru iz Republike Mađarske koje se nalazi na UNESCO-voj listi zaštićenih nematerijalnih dobara svijeta.

STARIN – Još prije dvije godine Plesna i umjetnička škola KUD-a Baranja, ponudila je mogućnost starinskoj osnovnoj školi učenje narodnoga plesa. Odonda se u školi radi u dvije skupine s plesnim pedagozima spomenute škole koja ima sjedište u malome baranjskom naselju Katolju. U skupini koju čine učenici nižih razreda ima dvadesetak, a u onoj koju čine učenici viših razreda ima 15 polaznika. Oni su prošle školske godine uvježbali i koreografiju Podravski plesovi s kojom su uspješno sudjelovali na školskim svečanostima i na priredbama u naselju te na međunarodnoj priredbi održanoj u Sopju. U starinskoj školi djeluje i uspješan tamburaški orkestar pod vodstvom glazbenog pedagoga Tibora Kedvesa. Svira 25 učenika, a radi se u dvije skupine. Djeca rado sviraju tamburicu, rado nastupaju i u užoj sredini i u matičnoj Hrvatskoj kada se za to ukaže prilika. Kako veli Tibor Kedves, ne moraju sva djeca biti posebno nadarena, prije svega važna je volja, a nje ima napretek, stoga ni rezultati ne izostaju. Tibor Kedves već 16 godinu neumorno radi s tamburašima, učenicima starinske osnovne škole i odgojio je niz svirača i zaljubljenika u tamburicu i hrvatsku glazbenu baštinu.

PEČUH – Klub narodne glazbe Tilinkó svoju iduću plesničicu ima u pečuškom Domu omladine 26. veljače. Plesničicu ostvaruje KUD „Tanac” i Orkestar „Vizin” te Vesna Velin.

Prela i balovi u Bačkoj u veljači

- 13. veljače BIKIĆ – Bunjevačko prelo**
Goste zabavlja:
TS «Bačka» – Gara
- 20. veljače VANCAGA – Bunjevačko prelo**
Goste zabavljaju:
Orkestar «Čabar» – Baja
Orkestar «Gravia» – Bački Breg
GARA – Muško prelo
Goste zabavlja:
TS «Bačka» – Gara
- 27. veljače ČIKERIJA – Bunjevačko prelo**
Goste zabavlja:
Orkestar «Orašje» – Mohač, Vršenda

Hrvatski bal u Sigetu

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Sigeta, u Restoranu «Flórián» 23. siječnja priređen je tradicionalni Hrvatski bal koji je okupio stotinjak gostiju, uza svirku Orkestra Remix iz Starina i premijerni nastup Zbora sigetskih Hrvata, a uz tamburicu Žuže Viljevac Horváth i harmoniku njezina supruga.

Kako nam reče Regina Dudaš, sigetsku Hrvatsku samoupravu, uz nju, čine još Žuža Viljevac Horváth, Kristina Barić Szabó, Jadranka Dudaš i Pavo Dudaš. Hrvatski je bal prigoda za sigetske Hrvate i njihove prijatelje zajedničkom okupljanju u pokladnom razdoblju. Dvorana je bila prekrasno uređena, na vratima nas je čekala hrvatska zastava s grbom, domaćini s prigodnom čašicom dobrodošlice i toplom hrvatskom riječju koja je zvonila po podravski. Tamošnji su Hrvati uglavnom podrijetlom iz naših hrvatskih podravskih sela. Dokaz je tomu i broj Hrvata iz okolice koji su nazočili balu, iz Foka, Daranja, Martinaca, Starina, Pečuha... Među gostima bili su i generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov, prva konzulica Jadranka Telišman, voditelj HDS-ova Ureda Jozo Solga,

glavna urednica Hrvatskoga glasnika Branka Blažetin, a zajedno sa sigetskim Hrvatima njihov domaćin bio je i gradonačelnik József Paisz sa suprugom. (Ovdje donosimo tužnu vijest kako je gradonačelnik József Paisz iznenada dan kasnije 24. siječnja preminuo u svom domu u 55 godini života). On je na balu u razgovoru s generalnom konzulicom naglasio kako je Siget dio zajedničke povijesti i kako tu prednost kao i pobratimstvo s hrvatskim gradovima Podravskom Slatinom, Čakovcem i Pagom treba još bolje osnažiti. I ovom prilikom uredništvo Hrvatskog glasnika izražava sućut supruzi i obitelji Józsefa Paisza. Izvršna večera, dobro društvo, odličan Orkestar Remix i bogata tombola koju su omogućili brojni sponzori učinili su da vrijeme na sigetvarkom Hrvatskom balu proleti.

bpb

Nagrada „István Kemény”

Parlamentarni pravobranitelj za nacionalne i etničke manjine dr. Ernő Kállai, u znak poštovanja prema istraživaču školstva Roma u Mađarskoj, utemeljio je Nagradu „István Kemény”, koja će se dodjeljivati za istaknuti istraživački rad u objektivnom otkrivanju društvenog života, političkih, gospodarskih i drugih odnosa, društvenih pojava nacionalnih i etničkih zajednica u Mađarskoj te svečano uručivati svake godine u travnju. Nagradu može dobiti mladi istraživač društvenog života (do 35 godina) za istaknute i uzorne doseg, koji se prema uvjerenju državne ustanove ili zaklade za znanstveno istraživanje manjina bavi znanstvenim istraživanjem. Prijedlozi s obrazloženjem se primaju do 31. ožujka 2010. godine, a trebaju se dostaviti tajništvu Ureda parlamentarnog pravobranitelja za nacionalne i etničke manjine. Moli se da se prijedlozi po mogućnosti dostave i elektronskim putem na e-mail adresu laszlob@obh.hu Daljnje obavijesti: dr. László Boglárka, tel.: +36 1 475 7149.